

ala yekêti

Ocak (Çile) 1989

Fiyatı (Biha) : 3 DM.

BAĞIMSIZ BİRLEŞİK DEMOKRATİK KÜRDİSTAN VE SOSYALİZM İÇİN

Kimyasal Silahların Yasaklanması ile ilgili Paris'te Yapılan

ULUSLARARASI

KONFERANSIN ARDINDAN...

* 7 ila 11 Ocak tarihleri arasında Kimyasal Silahların yasaklanmasıyla ilgili Uluslararası Konferans yapıldı.

* *Emperyalist ve sosyal-emperyalist sistem, bu konuda da kendine özgü tavır takınarak, her zamanki gibi bu sefer de Kimyasal Silahlarla ilgili perdeyi kapattılar.*

* 140'ın üzerinde ülkenin katılmış olduğu Konferanstan kimyasal silahların kullanımını konusunda bağlayıcı bir karar çıkmadı !

İki yıldan beri dünya kamuoyunda en çok tartışılan konulardan biri de Kimyasal Silahlar sorunudur. Başta emperyalist, sosyal-emperyalist sistem olmak üzere tüm uluslararası gericilik bu konuda da kendine özgü tavır takınarak her zamanki gibi bu sefer de kimyasal silahlarla ilgili perdeyi kapattılar.

Emperyalistlerin "Halepçe Katliamı"nın ardından timsah yözyaşlarını dökmeleri varolan gerçeği değiştirmez. Çünkü emperyalistlerin kendisi beraberinde insani olan değerlerin yok etmesini taşır. Ve bu özelliğini açık bir şekilde birçok vesileyle ortaya koymuştur. Emperyalist, sosyal-emperyalist sistemin kendisi haksız ve gerici savaşların kaynağını teşkil ettiğinden, onlar, kendi sömürgeci politikalarını hayata geçirmek için başvurdukları araçlardan biri de savaştır. Giriştikleri emperyalist ve sömürgeci savaşlarda hedefe varmak için "tüm araçlar meşrudur" mantığıyla olaya yaklaşırlar. Kimyasal silahlar dahil olmak

üzere tüm savaş araç ve gereçleri, sömürgeci amaçlar ve dünya hegemonyasını sağlamak için emperyalistlerce üretilir. Bu bağlamda soruna yaklaşım gösterirken Irak sömürgecilerinin bu silahları kullanması ve dünya gericiliğinin açık desteğinin alması anlaşılır bir durumdur. Sınıf perspektifini gözden kaçıranlar bu olaya doğru devrimci, başka bir deyişle gerçekçi bir yaklaşım gösteremezler. Emperyalist, sosyal-emperyalist güçler gezegenimizi birkaç defa yok edebilecek nükleer silahlara sahiptirler. Bu gerçeği göz önünde bulundurarak, kimyasal silahlar ile ilgili yürütülen demagoji ve yalanlar üzerine şekillenen emperyalistlerin politikasına, yaklaşım göstermek gerekir.

Bilindiği gibi 16 Mart 1988'de Güney Kürdistan'da Halepçe kentinin, faşist Irak sömürgecilerinin tüm uluslararası antlaşmaları hiçe sayarak kullandığı kimyasal silahlar neticesinde beş bin kürdün katledildiği, onbinlercesinin yaralandığı Kürdis-

tan "Guernika"sında yaşanan bu facianın ve hemen İran-Irak savaşının ateşte son bulması ile birlikte 22 Ağustos 1988'de Badinan bölgesine karşı karadan ve havadan kimyasal silahlar eşliğinde geçtikleri saldırılar neticesinde binlerce ölü ve yaralı, 250 binden fazla kürdün Türkiye ve İran sömürgeci cellatlarına sığınması, 50 bin kürt köyünün yerlebir edilmesi sorunun ciddiyetini açık bir şekilde gösteriyordu.

Dünyanın dört bir yanında devrimci demokrat çevre grup ve güçlerce, Irak sömürgecilerinin kürt halkına karşı giriştiği jenosid savaşına karşı bir dizi protesto eylemleri oldu. 1984'te bu yana birçok defa

İÇİNDEKİLER

Spartakist Hareket : Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg	s.3
Cezaevinden kaçan H.Hüseyin Yoldaş ile ropörtaj	s.6
1989 Yılı Sosyal Patlamalara	
Gebe Olacak	s.10
Komün Yürek "şjir"	s.11
Güney Kürdistan'daki Mücadelenin	
Dünü ve Bugünü	s.12
Okuyucu Mektupları	s.16
Partinin Yolu ve Milli Mesele :	
"Kürt Sorunu"	s.17
Örgütlenme Sorunu	
üzerine "devam"	s.22

kimyasal silahların kürt halkına karşı kullanıldığı Birleşmiş Milletlerce ve daha başka bir dizi uluslararası kuruluşlarca tespit dedilmişti. Fakat buna rağmen emperyalist ve sosyal-emperyalistler Irak'a hiç bir yardımı esirgemediler. Bir ön bilginin verilmesi bakımından 1987-88 yılları arasında kimyasal silahların kullanıldığı yerleşim yerleri hakkında kısa bir liste vermekte yarar vardır.

15 Nisan 1987'de Baladin, Bargalo, Kanito, Amazic, Sirwan, Boljika ve Cinara'da yüzlerce ölü ve yaralı ; 16 Nisan 87'de Şexasan, Totma, Zeni, Xati, Balalokowa, Alana ve Daras (Erbil'e bağlı)'da 286 yaralı, bakım için Erbil'e giderken yolda Irak askerlerince katledildiler. 76'sı, bir ile sekiz arası çocuklar olmak üzere 121 ölü ; 17 Nisan 87'de Kızlar, Singar, Mijolaka da (Süleymaniye'ye bağlı) 10 ölü ; 18 Nisan 87'de Hoyvan civarları, Muten, Kovak, Konaktir'de 2 ölü ve 52 yaralı ; 20 Nisan 1987'de Balisan ovası bombalandı ; 21 Nisan 87'de Karadal bölgesi (Süleymaniye civarlarına), 10 ölü yüzlerce yaralı ; 1 Mayıs 87'de Duhok bölgesi, Zihî'de 2 ölü onlarca yaralı ; 23 Mayıs 87'de Tomar, Gargan, Kerkük civarında Kamargan'da 7'si çocuk 10 ölü ; 27 Mayıs 87'de Nalakan, Gölaser, Kandol, Bardok, Bilinali, Tahî'de 47 çocuk 74 kadın ve yaşlı ölü ve yüzlerce yaralı ; 27 Haziran 87'de Beliram Ovasında onlarca ölü, Zivi ve Peramagron'da 35 yaralı, Saragalo, Bargalo, Yaxsamar, Haladin, Naloma'da 5 ölü (çocuk kadın, onlarca yaralı) ; 3 Eylül 87'de Bargalo, Yaxsamar'da 4 ölü ; 14 Eylül 87'de Merja pan'da 41 yaralı ; 25 Şubat 1988'de Sargola, Yaxsamar, Haladin, Gayzla, Jafty ovasında 62 ölü 800 yaralı ; 16 Mart 88'de Halepçe, Inab, Zamagri'de 5000 ölü 9000 yaralı ; 22 Mart 88'de Sanaksi bölgesinde 10 ölü 460 yaralı. 22 Mart 88'de Sivsınan, Dokan, Balakajar, Jafaran, Walin, Karadağ (Süleymaniye civarı)'da 75 ölüden 47'si kadın ve çocuk, 300 yaralı) ; 27 Mart 88'de 412 yaralı Karadağ bölgesinde Süleymaniye'ye gittiklerinde yolda Irak askerlerince katledilirler ; 14 Nisan 88'de Garmian bölgesinde yüzlerce ölü ve yaralı ; 3 Mayıs 88'de Goptapa, Askar, Garsinan, Galnagaş, Sotka, Kalsera, Zarzy, Koya bölgesinde Semrazan'da 112 ölü 844 yaralı ; 25 Mayıs 88'de

Nazanın, Hiran, Doli, Simakloy, Wari'de 52 ölü yüzlerce yaralı.

Daha sonra Zaho, Amedia, Dehok, Chekan, Araşe, Barzan, Akra, Şekleva ve Balisan gibi birdizi yerleşim yerlerine karşı saldırılar düzenlenmiş 1900 ölü 5000 yaralı sivillerden, 250 perşmergelerden, 130 bin kürt zorunlu göç etmiştir. Sekiz bin Barzanlı'nın 1983'ten beri "kayıp oluşt" kürt halkına karşı girişilen soykırım savaşının boyutları hakkında bize kısa bir önbilgi verebilmektedir.

Yukarıdaki kısa verilere bakarak gereken sonuçlar çıkarılabilir. Faşist Irak devleti ; kimyasal silahları kullanmayı alışkanlık haline getiren hiç bir uluslararası antlaşmayı tanımıyor. Faşist sömürgecileri cesaretlendiren olguların başlıcaları şunlardır ;

-Sömürgeci Irak Baas yönetiminin sahip olduğu uluslararası destek, bu gerçeği biraz daha açmak gerekirse ; başta emperyalist, sosyal-emperyalist sistem olmak üzere tüm uluslararası gericiliğin' Irak devletine sunduğu ekonomik, askeri ve diplomatik destektir. Başta Sovyetler Birliği, Almanya, Fransa olmak üzere bir dizi ülke Irak devletine kimyasal silahların imaatında yardımcı olduğu gerçeği bugün bilinmektedir. Detaylara girmeden bazı kısa verilere baş vurmakta yarar vardır. Sovyetler Birliğinin Irak devletine sunduğu ekonomik, askeri ve diplomatik yardımların yanı sıra, Irak'ın SAMARA kentindeki kimyasal silahları üreten fabrikalarda 30'dan fazla Rus teknisyenin çalıştığı (Detay için Ala Yekiti sayı 6'ya bkz.) gerçeği dünya kamuoyunca bilinmektedir. Fransız emperyalizminin Irak devletine sunduğu her türlü askeri, ekonomik yardımların yanı sıra fransız pilotlarının doğrudan operasyonlara katıldığı ve HALEPÇE katliamında kullanılan uçanın, fransız savaş uçaklarından F1 MIRAGES olduğuda bilinmektedir. Almanya, İsviçre, Belçika, İspanya Türkiye, ABD vd. bir dizi ülke faşist Irak devletine kimyasal silahların ve bugünde "Bakteriyolojik silahların" üretimi için yardım ettiler, hala da bu yardımlarına devam etmektedirler.

-Orta-Doğu devrimci hareketi denilen güçlerin nitelendirildikleri gibi sahip oldukları tarihsel misyonlarını oynamayılarından doğan boşluktan yararlanma diyebiliriz. Biraz daha

açmak gerekirse Arap devrimci hareketi denilen güçlerin derin bir şekilde Arap milliyetçiliğinin etkisinde oldukları, gerici Arap dünyasının tahakkümünde oldukları, bağımsız bir alternatif yaratamadıkları, bahse konu olan güçlerden aldıkları ekonomik destekten kaynaklanan bağımlılık ilişkileri onları (arap devrimcisi denilen güçleri) genelde uluslararası devrimci hareketten, özelde Orta-Doğu devrimci dinamiklerinden uzaklaştırarak arap burjuvazisinin yedeğine düşürmüştür. Bir örnek vermek gerekirse F.K.Ö'nün Halepçe katliamına karşı olan tavır utanc vericidir. Bilindiği gibi Amerikan emperyalizminin kendi sömürgeci çıkarlarından kaynaklanan kimyasal silahlar meselesini sebep göstererek Irak'a ekonomik müeyyidelerin uygulanması yönündeki istemi karşısında FKÖ Kürt katili Halepçe celladı Saddam Hüseyine göndermiş olduğu mesajda "Amerikan Emperyalizmine ve Siyonizme karşı BAAS yönetiminin yanında olduklarını" söylemeleri onların ne kadar anti-emperyalist ve anti-sömürgeci olduklarını açıkça göstermektedir !

Irak sömürgecileri için diğer önemli bir avantaj ise uluslararası komünist hareketin zayıf oluşu ve daha da önemlisi Kürdistan Ulusal Kurtuluş ve Sosyal Kurtuluş Mücadelesine karşı net bir politikaya sahip olmayışdır. Hatta Uluslararası Komünist Hareket içinde önemli bir pozisyona sahip olan Arnavutluk Emek Partisinin Güney Kürdistan'daki harekete karşı takındığı olumsuz tavır da mevcut olan tabloya eklemek gerekir. A.E.P'si yayınlarında "Kürt sorununun Irak'ın bir iç meselesi" olarak değerlendirilmesi ve Irak-İran Kürdistan'ındaki hareketi "emperyalizmin elinde bir oyuncak" olarak görmesi tahlil edilip yerine oturtulmalıdır. Afgan mücahitlerini "halk kahramanları", "anti-emperyalist" diyerek göklere çıkartılmasının tsvip edilecek bir tarafı yoktur. Afganistan'daki olay

için anti-emperyalist bir konumda durduğunu söylemek olası değildir. Ancak ve ancak Afganistan'daki hareket sahip olduğu önderlik bakımından Karşı devrim içinde karşı devrim olarak değerlendirilebilir. Sahip olduğu açık anti-komünist, anti-demokratik karakter bakımından olsun, emperyalizmle girdiği

ilişkiler bakımından olsun, Kürt hareketiyle kıyaslanacak gibi değildir. Hele hele Kürt hareketinin sahip olduğu burjuva karakterine bakarak Humeyni gericiliğini savunma pozisyonuna düşmenin savunulacak hiç bir durumu yoktur.

Kürdistan Ulusal ve Sosyal Kurtuluş Mücadelesinin tam anlamıyla, gerçek önderliğine yani Kürdistan proletaryasının fiili önderliğine, kavuşmayışının yarattığı boşluk, en önemli içsel etmen olarak gündemini koruyor. Bugüne kadar harekete önderlik eden Kürt burjuvazisi Kürt halkının özgücüne, başka bir deyişle ülke dinamiklerinde üstlenerek savaşıma yerine, sömürgecilerin kendi aralarındaki suni çelişkilerinin taktiksel uzantıları durumuna gelecek yarattıkları tahribatlar ölçülecek gibi değildir. Irak-İran arasında ateşkesin imzalanmasıyla birlikte ortaya çıkan tarihsel gerçeklerden biride -hatta en önemlisi- Sömürgeciler arası suni çelişkiler üzerine strateji inşa eden ve bu güçlerle stratejik

ittifaklar kurma politikasının iflas etmesidir.

Evet gerçektende bir politika iflas etmiştir. Bu politika Kürdistan'ın "sonuncu Mohikani" olan Kürt burjuvazisinin politikasıdır. Bugün fazla abartmadan diyebilirizki Kürt burjuvazisi geçmişte sahip olduğu prestiji ve halktan bulduğu desteği bulamamaktadır. Kürt komünistleri olaylar karşısında duygusal davranmamalı ve Kürt burjuvazisinin yeniden itibar kazanma çalışmalarına ve manevralarına alet olmamalıdır. Çünkü Kürt burjuvazisi oynaması gereken fonksiyonları oynamıştır. Girdiği uluslararası diplomatik ilişkilerde başarı sağlamamış, pragmatist ilişkilerinde de gereken randımanı almamış ve girdiği ilişkilerin Kürdistan'daki uzantısı haline gelmiştir. Kürdistan halkının gerçekliğiyle bağdaşmayan bu ilişkiler halkta büyük hoşnutsuzluklar yaratmıştır. Ve gelecek vaad eden yeni oluşumların yeşermesi umut vericidir. Dayanılması ve geliştirilmesi gereken eğilimler bun-

lardır. Kürt burjuvazisine yıllar boyunca hizmet etmiş bir dizi çevre bunlardan uzaklaşarak yeni oluşumlara yönelmiştir. Kürdistan proletaryasının fiili önderliğini savunanlar, Kürt burjuvazisinin bayrağı altında değil, kendi bayrağını her alanda dalgalandırmak bağımsız yeni ve gelecek vaad eden proletarya partisini inşa etme mücadelesini verdiğimiz bu aşamada, Güney Kürdistan'daki burjuva hareketinin eleştirisi hala gündem maddesi olarak durmaktadır.

Çünkü Kuzey Kürdistan'lı güçler bağımsız bir politika üretemiyorlar. Güney Kürdistan'a paralel olarak yeni birlikler ve cepheler oluşturuluyor. Burjuva demokratik güçlerin etkisinin kırılması, Kürdistan Marksist-Leninistleri için hayati önemdedir. Eğer yaratılan bu imaj kazılmazsa Kürt sorunu yıllardan beri oturtulan zemin üzerinde sürüp gidecektir.

R. NAWXOŞ

SPARTAKİST HAREKET:

KARL LIEBKNECHT ve

ROSA LUXEMBURG

F. XELİL

Yetmiş yıl önce, Almanya İşçi Hareketinin liderleri Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg 15 Ocak 1919'da Berlin'de katledildiler. Mücadeleleri ve düşünceleri onları dünya işçi sınıfı hareketinin ve Komünist Enternasyonalin sembolü haline getirdi.

1918'de önemli olaylarla çalkalanan Berlin şehri, 1919'un ilk iki haftasında kan ve dehşetle Spartakist Hareketin ölümsüzlüğüne tanık oldu.

Spartakist Hareketin önemi nereden gelmektedir? Almanya tarihinde önemli yere sahip olan bu hareket nasıl doğdu ve 1910-20 döneminde oynadığı rol neydi. Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht ve yoldaşları, Dünya İşçi Sınıfı Hareketinin, Komünist Enternasyonalin

sembolleri haline nasıl geldiler? Ve daha da ötesi, önemli dersler çıkarılmamız gereken; Almanya Devrimi nasıl yenildi ve Devrimin kahramanları nasıl katledildiler? Şüphesiz tüm bu sorulara cevap verebilmek için, günün koşullarını ve yine hiç kuşku yokki, Almanya Sosyal-Demokrat Partisini ve onun ihanetini iyi tanımak gerekmektedir. II. Enternasyonalin İhanetini ve 1912 yılından sonra oynadığı rolü iyi bilmek gerekmektedir.

Fakat biz burada, tüm bu sorunlara, Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht'in yaşamları ve mücadelelerinin ışığında öz olarak cevap vermeye çalışacağız.

Almanya Sosyal-Demokrat Partisi, 1889 yılında kuruluşundan itibaren II. Enternasyonal (Sosyalist Enternasyonal) içerisinde en önemli

rolü oynayan partidir. Kitleler içinde oluşturmuş olduğu geniş örgüt ağıyla, disiplini ve muhteşem gücüyle II. Enternasyonal'i yöneten ve yönlendiren parti bu partiydi.

Spartakist Hareket veya Spartakizm, bu derece güçlü ve güçlü olduğu kadar işçi hareketi içinde büyük saygınlığa sahip olan, ama daha sonra davasına ve geçmişine ihanet eden böyle bir Parti içinde doğdu.

Polonyalı bir Yahudi olan, Polonya'nın Zamosce Şehrinde 5 Mart 1870 yılında doğan Rosa Luxemburg, daha 1900'lı yılların başında II. Enternasyonalin tanınmış simalarından biriydi. Rosa'nın, Dünya'ya geldiği şehir, 1815 yılından itibaren çarlık Rusyasının işgali altında bulunan bölge içerisindeydi. Daha küçükken, ailesi Varşova'ya taşındı.

Bu dönemde, Varşova da iki örgüt vardı. "Polonya Halkı" ve "Proletarya" Bu iki grup'ta örgütlülük derecesine göre güçsüzdüler. Ve de I. Dünya Savaşının bitimine kadar, bu iki örgüt Polonya İşçi Hareketinin ayrı ve dağılık kalmasında rol oynadılar. "Proletarya" örgütü için "ulusal mücadele" geçerli ve önemli bir mücadele değildi. Çünkü Polonya ulusundan daha şanssız olan başka bir ulus vardır ; Dünya Proletaryası."

Bu koşullar içinde Rosa Luxemburg "Proletarya örgütünün aktif bir militanı olur. Fakat Çarlık Rusyasının baskısından dolayı, Rosa 1889'da İsviçre'nin Zürih şehrine gider. Orada Felsefe ve Hukuk Fakültesine kayıt olur ve öğreniminin son döneminde "Polonya'nın Ekonomik Gelişimi" adlı doktora tezini verir.

Rosa, Zürih'te bulunduğu süre içinde, Litvanya devrimcilerinin örgütleyicisi, kendisi Litvanyalı olan Leo Jogiches ile tanışır. Leo Jogiches askerlik yapmamak için İsviçre'ye iltica etmiş militan ve örgütleyici karaktere sahip bir komünist idi. BUND çular bile Leo Jogiches'in Litvanya İşçi hareketinin lideri (babası) olduğunu kabul ediyorlardı. 1905-1906 Polonya Devriminin ve 1918 de Spartakist hareketin örgütleyicisi oydu. Ve devamlı olarak gizlilik koşulları içinde yaşayan biriydi.

Rosa, 1896 - Temmuz-Ağustos aylarında Londra'da düzenlenen Sosyalist-Enternasyonal Kongresine, Polonya Sosyalist Hareketinin delegesi olarak katılır.

1898'in Mayıs ayında Almanya'ya geçer ve Almanya Sosyal-Demokrat Partisine üye olur. Aynı zamanda *Sächsische Arbeiterzeitung* gazetesinin yazı kurulu sorumluluğunu üstlenir. Stuttgart'taki Sosyal-Demokrat Partinin kongresine katılır ve bu kongre de Eduard Bernstein Opportünizmine karşı polemiklere girişir. "Reform veya Devrim" adlı kitabını yayınlamak, II. Enternasyonal'de bir marksist teorisyen olarak yerini alır.

1900 yılında II. Enternasyonal'in Paris'teki kongresine katılır ve Karl Kautsky'nin denetiminde çıkan teo-rik yayın organı *Die Neue Zeit*'e yazı yazmaya başlar. Daha sonra Dresden'de SDP Kongresine katılır ve bu kongredeki konuşmasından dolayı 16 Ocak 1904'te üç aylık bir cezaya

çarptırılır. Bu tarihten sonrada Rosa tüm toplantılara ve kongrelere katılır. II. Enternasyonal'in çıkacak savaşa karşı alınan doğru kararının onaylandığı muhteşem Basel Kongresine katılır.

II. Enternasyonalin Basel Kongresinde savaşa karşı çıkma kararının alınmasına rağmen Almanya Sosyal-Demokrat Partisinin milletvekili Reichstag'da savaş kredilerinin onaylanmasında lehte oy verirler. Bu olaydan sonra ilk defa, Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht görüşürler. 2 Aralık 1914'te Karl Liebknecht Reichstag'da savaş kredilerine karşı oy kullanan tek Sosyal-Demokrat milletvekili olacaktır.

Karl Liebknecht ünlü Sosyal-Demokrat Wilhelm Liebknecht'in oğludur. 13 Ağustos 1871'de Leipzig'de doğar. Karl Liebknecht'in yaşamı 1870-71 savaşıyla I. Dünya savaşı arasında geçer. İşin ilginç yanı 1870-71 savaşında

Rosa Luxemburg (1871-1919)

babası Wilhelm Liebknecht, 1914'teki savaşta ise kendisi savaş kredilerinin Meclis'te onaylanmasına karşı çıkarlar. Julius Motteler yeğeni Karl'dan bahsederken, Wilhelm Liebknecht'in hep "Karl beni izleyecek, bu kesindir ve bundan eminim" dediğini belirtir. Motte-ler'e göre bu sözler Baba Liebknecht'in "alpha ve omega"sı haline gelmişti. Karl Liebknecht'in çocukluğu ve gençliği Sosyal-Demokrat bir çevre içinde geçmişti. Cesareti ve imparatorluk hükümetlerinin saldırılarına, baskılarına karşı direnişi ile daha 1908'lerde Almanya'da en popüler insanlardan biri haline gelmişti. 1907 yılında yayınlamış

oluğu *Millitarismus und Antimilitarismus* adlı broşüründen dolayı "ihanelle" yargılanıp Glatz'da cezaevinde olduğu bir dönemde, Berlin 11. bölgesinden sembolik olarak Prusya Millet Meclisine seçilmişti. 1912 yılında Reichtag'a seçilişi onun popülerliğinin bir diğer göstergesiydi. Ve aynı zamanda Karl uzun zaman Partinin "sevgili çocuğu" olarak biliniyordu. August Bebel, Karl'a Glatz'da cezaevindeyken yazdığı mektupda şöyle diyordu ; "Sağlam yeni bir kuşağ'a ihtiyacımız var. Fakat ne yazık ki bu tek tük bulunur. Sen bu konuda umut taşıdığım tek insansın"

1912 yılında II. Enternasyonal'in ihanetinden sonra, gerek bu ihanete karşı tavrı, gerekse de savaşa karşı tavırlarından dolayı, işçi hareketinin tüm düşmanları tarafından tecrit edilme çemberi içine almaya çalışılır. Burjuva kampının bu çabaları, Karl Liebknecht'in eyleminin yankılanmasını engelleyemedi. 2 Aralık 1914'te savaş kredilerine karşı oy kullandığında, Uluslararası Sosyalist Hareketin bayrağının taşıyıcısı ve savaşa karşı muhalefetin sembolü haline gelmişti. Lenin devamlı olarak Karl Liebknecht'in ismini bir örnek olarak ağzından düşürmemektedir. Burjuvazi ile işbirliği içine giren, 1912'den sonra işçi sınıfının davasına ihanet eden Karl Kautsky Victor Adler'e 7 Nisan 1916'da yazdığı mektupta şöyle diyordu ; "Liebknecht bugün siperlerde en popüler adamdır. Bu gerçek cephe- den gelen herkes tarafından doğrulanmaktadır". Karl Liebknecht hakkında tüm bu söylenenler, Onun oynamış olduğu tarihsel rolü göstermektedir.

Karl Liebknecht, Rosa Luxemburg, Franz Mehring ve Clara Zetkin, Sosyal-Demokrasi'nin savaşa karşı bu utanç verici davranışını teşhir etmek için kamuoyuna ortak politik bir açıklama yaparlar. I.Dünya savaşı döneminde, Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht savaşa karşı aldıkları tavırlarından dolayı tutuklanırlar. Rosa 19 Temmuz 1916'da tekrardan yakalanacak ve 9 Kasım 1918 Devrimi döneminde serbest bırakılacaktır. Karl Liebknecht 8 Aralık 1916'da tutuklanır ve 23 Ekim 1918'e kadar içerde kalır.

Ocak 1916'da, SDP içindeki Enternasyonal grubun yaptığı konferansta bir bülten çıkarmaya karar verilir.

Alınan karardan hareketle, "Politik Mektuplar" (Politische Briefe) adıyla bültenler yayınlanır. On "Politik Mektup"tan ilki 27 Ocak 1916 da yayınlanır. 20 Eylül 1916'dan itibaren, "Politik Mektuplar" isim ve görünümü değişerek "Spartaküs'den Mektuplar" ismini alır. "Politik Mektuplar"ın birinci sayısında şöyle bir not ilâştirilmiştir: "Sevgili Yoldaşlar, bilgilenmeniz için, ilişikteki belgeleri okuyup öğrenmenizi rica ediyoruz. Selamlar. Spartaküs" İşte bu tarihten sonra, Sosyal-Demokrat Partinin "aşırı-solcuları" belirli bir sürecin gelişimi içinde "Spartakistler" ismini alırlar.

SDP'nin "aşırı-sol" kesiminin liderlerinin örgütlediği Ocak 1916 Konferansı Spartakistlerin teorik platformunu belirlemişti. Mart 1916 için tekrar bir konferans kararı aldılar ki, Mart 1916 Konferansı Ocak 1916 Konferansının teorik platformunun pratikte uygulanmanın yollarını tartışıp, çalışmalarını bu doğrultuda yoğunlaştırmayı önüne görev olarak koyacaktı. Ocak Konferansı, Spartakistlerin programının ana hatlarını belirlemişti. Mart Konferansı ise pratik adımların başlangıcıydı.

6 ve 7 Nisan 1917'de, savaşa karşı muhalefet edenler, Gotha'da "Bağımsız Sosyal-Demokrat Parti" adıyla yeni bir parti kurarlar. (U.S.P.D) Bu parti kurulduğunda, Clara Zetkin Kongre'ye şöyle seslenir: Kongreniz uzlaşma ve tereddüt tanımayan bir eylemin başlangıcı olmalıdır." Fakat ne yazık ki U.S.P.D kendisini bir uzlaşma ve bocalayan bir parti olmaktan kurtarmayacaktır. Üstelik, Spartakistler, Sosyal-Demokrasinin utanç verici ihanetini en aza indirmek için kitleleri bu partinin etrafında örgütlemeye çalışıyorlardı. Çünkü Proletaryanın esas düşmanı, Karl Liebknecht'in dediği gibi "kendi öz ülkesinde" bulunmaktaydı.

Tam da bu dönemlerde, artık Ekim Devriminin yankıları Berlin Sokaklarında çınlamaya başlamıştı. Devrim çok yakındaydı.

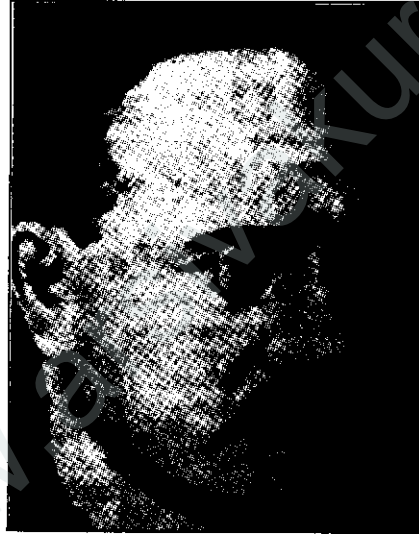
"...Berlin bu süre içinde halen kıvılcıkmıyordu. Swinwinde'den özel trenle gelen kaçak denizciler 7 Kasım'da bir daha tutuklandılar. Sansür çok sıkıydı. Hamburg'da, Leipzig'de gazeteler, Kiel olaylarından, Denizcilerin isyanından bahsediyorlardı. Berlin'de tek bir kelime yok. Wörwarts bile bir şey yazmıyor-

du, askeri kuvvetler düzeninin otoritesine itaat ederkten..."

"Devrimci delegelerin Yürütme kuruluna seçmiş oldukları üç spartakist lider - Karl Liebknecht, Wilhelm Pieck, Ernst Meyer - boşuna grev yaptırmaya çalışıyorlardı..." (Çağdaş Almanya tarihi, Gilbert Badia)

Berlin Fırtına öncesi bir sessizliği andırmaktadır. 9 Kasım büyük sıralar halinde göstericiler Berlin Merkezine yığılmaya başlarlar. Monarşi, Ebert-Scheidmann gürhunun temsil ettiği Sosyal-Demokrasi tarafından kurtarılmaya çabalarına rağmen yıkılmak üzeredir. Monarşi, Burjuvazi ve Sosyal-Demokratlar panik içindedirler.

Tam bugün, 9 Kasım 1918'de, Scheidemann, Parlemtentonun balkonundan Cuhuriyetin kuruluşunu ilan ederken, aynı saatlerde, Krallık sarayının Balkonundan, göstericilerin ve kalabalık bir kitlenin önünde, Karl Liebknecht, kızıl bay-

Karl Liebknecht

rağı sallıyarak, "Yaşasın Özgür Sosyalist Cumhuriyet"i haykırıyor ve ilan ediyordu.

"...Yazılı anılarında - bu gerçektir, 10 yıl sonra Scheidemann, Liebknecht'i engellemek için Cumhuriyeti ilan ettiğini şöyle belirtiyordu; "Her kim ki kitleleri harekete geçirirse onun kazanacağını anladım, bu, Bolşevik anlamda Saraydan Reichstag'a, veya Sosyal-Demokrat anlamda (biçimde) Reichstag'an Saray'a. Scheidemann yine Ebert'in kendisine şiddetli bir sahne yaşattığını şöyle anlatıyor; "Senin Cumhuriyeti kurmaya hakkın yok. Bir yasama kurulu buna karar verecek..." (Modern Almanya tarihi,

Gilbert Badia) diye Scheidemann'ı engellemeye çalışıyor.

İki gün içerisinde Berlin'in çehresi değişmemiştir. Berlin'in tüm caddelelerinde polis yok olmuştu. Her tarafta sosyalistlerin "Kardeşler, Güneşe ve Özgürlüğe doğru ileri" marşı söyleniyordu. Bu arada Sosyal-Demokratlar, Kitlelerin muazam bir şekilde gelişen hareketini, ve spartakistleri ezmek için, Wilhelm Almanyasının başkanı "Hindenburg"la gizli bir şekilde ittifak kurarlar. Diğer yandan, sağcı burjuva partiler de örgütlenmeye çalışırlar, fakat isimlerini değiştirerek, hemde "Volk" (Halk), "Volkspartei ve "Demokrat" gibi isimleri kendilerine takarak. Bu ara durum tam belirgin değildir ve her tarafta işçi ve asker konseyleri oluşmaktadır.

Spartakistler -"Spartakist Ligi"- 29 Aralık ile 01 Ocak arasında yaptıkları Kongre ile Almanya Komünist Partisinin kuruluşunu ilan ederler. İlk başta Spartakistler Birliğinin, daha sonra Almanya Komünist Partisinin yayın organı olan "Rote Fahne"de Rosa Luxemburg tarafından kaleme alınan parti programı yayınlanır.

K.P.D'nin kurulması, Almanya Devrimi için önemli bir olaydır, fakat ne yazık ki Partinin sağlam bir yapısı yoktur. Üstelik Almanya'nın diğer şehirleri ve emekçi tabakalarıyla bağları hemen hemen yok denecek durumdadır. Social-Demokrasinin gerçek yüzünü bizzat pratik içinde gören işçiler, "Burjuvazinin çıkarlarını savunan bu kamufle olmuş temsilcileri" ve onların hükümetini protesto etmek amacıyla sokaklara dökülürler. İşçiler tam bu ortamda Provakasyon'la karşı karşıya kalırlar. Rosa Luxemburg, social-demokrasinin yarattığı bu provakasyonu görmesine rağmen, işçileri yalnız bırakmamak, umursamazlığa yer yermemek için bu eylemlere katılır. Ve Social-Demokrasi ihanet zincirini bu eylemler karşısındaki gaddarca davranışıyla tamamlar.

4 Ocak 1919'da Ebert-Scheidemann Hükümetinin İçişleri Bakanı olan Gustav Naske şöyle diyordu; "Birin Kanlı köpek olması gerek, ve ben bu sorumluluğu almaktan korkmuyorum" diyerek kadar orginlaşıyor ve kne derece işçi düşmanı olduğunu açıkça gösteriyordu. Ve 4 Ocak'ı izleyen hafta'da Hoske ger-

çektan tam da kanlı bir köpek oldu-
ğunu ispatlayacaktır. Berlin'in
önemli merkezlerini askerler don-
nattıktan sonra, işçileri çember içine
alı ve azgınca bir şekilde tüm kinini
kumuştı. İşte bu hafta tarihe "Kanlı
Hafta" olarak geçecekti. Ve bu
"Kanlı Hafta'nın hemen ertesinde,
tüm burjuva basını, sağcısından sol-
cusuna hep bir ağızdan "Spartaküs
Ezildi", "Berlin de Düzen hüküm
sürüyor" çığlıkları atacaktı.

Rosa Luxemburg ve Karl
Liebknecht, "Kanlı Hafta'nın
hamen ertesinde Berlin'in kenar
mahaleleri olan işçi mahalelerinde
saklanıp yeni hazırlıklar içerisindey-
ken 15 Ocak 1919'da katledilirler.
Wilhelm Almanyasının yapamadığı-
nı, sonra'dan sosyal-faşist damgasını
alacak olan Ebert-Scheidmann Sos-
yal-Demokrat grubu yapacaktı. Kat-
ledildikleri günün bir gün öncesinde
ele almış oldukları ama 15 Ocak
1919 tarihli Rote Fahne gazetesinde
her birinin birer yazısı çıkmıştı. Rosa
Luxemburg "Berlin'de Düzen Hü-
küm Sürüyor..." adlı yazıyı, Karl

Lebknecht'in ise "Herşeye Rağ-
men..." adlı yazısı yayınlanıyor ve
"Kanlı Hafta'nın ertesinde Burjuva-
zinin zafer sarhoşluğunun ne menem
bir şey olduğunu ve yenilgilerin
nedenlerini açıklıyorlardı.

ve bu son yazılarında şunu söy-
lüyorlardı ; "Berlin'de Diren hüküm
sürüyor !" Sizi budala zaptiyeler !
Kum üzerine kurulu sizin "düzeni-
niz" Devrim daha yarın olmadan,
"zincir şakırtılan, içinde, yine doğru-
lacaktır !." ve sizleri dehşet içinde
bırakıp, trampet sesleri rasında şunu
bildirecektir ;

"Vardım, Varım, Varılacağım".
Ve Karl Lieblecht, karanlığı,
zafere olan inancını şöyle dile geti-
riyordu ; Sıkı Durum. Kaçmadık.
Yenilmedik... Çünkü spartaküs ateş
ruh demektir, yürek ve can demektir,
proleter devrimin iradesi ve
eylemi demektir. Çünkü spartaküs
zafer özlemine, sınıf bilinçli proleter-
yanın mücadele azmini temsil et-
mektedir... bunlar elde edildiği
zaman, biz kister yaşayalım, ister
yaşamayalım, programımız yaşaya-

caktır ve kurtulan halkların dünya-
sına egemen olacaktır ; Herşeye
rağmen.

Rosa Luxemburg ve Karl Liebk-
necht'in öldürülmelerinden birkaç
gün sonra Franz Mehring'de kahrın-
dan ölecektir. partinin başında Leo
Jogiches geçer. Ve mart 1919'da
yeni bir ayaklanma deşebüsüne
geçerken yakalanır ve Berlin
emniyetinde kafasına kurşun sıkıla-
rak öldürülür.

* Bilindiği gibi, Rosa Luxemburg Ulu-
sal Sorun konusunda hatalı bir şekilde
düşünmektedir. Bu konudaki tavrı
gerek 1890'larda II. Enternasyonal
gerekse daha sonra Lenin tarafından
hatalı görülmektedir.

** Rosa Luxemburg yakalandığı yerde
dipçik darbeleriyle öldürülür ve yakın-
daki kanala atılır. Rosa'nın ölü vucu-
dunu göremiyen işçiler şöyle diyecekler-
di ; "Hayır, Kızıl Rosa ölmedi. O sakla-
nıyor bir gün ortaya çıkıp bize önderlik
edecektir". Fakat Mart'ın başlarında
kanal'da tanınmaz halde bulunan
Rosa'yı işçiler onun en son gün eline
irtakmış olduğu eldivenlerden tanıyaca-
klardı.

Kırşehir Cezaevinden Kaçan H. Hüseyin Yıldırım Yoldaş'la Ropörtaj

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin bir yandan kulağı ve sesi olma, diğer yandan onun beyni olma mücadelesi içinde olan dergimiz "Ala Yekiti", 16 Eylül 1988 gecesi Kırşehir cezaevi kaçışını gerçekleştiren devrimcilerden Hasan Hüseyin YILDIRIM yoldaşla görüştü. 1969'dan bu yana devrimci mücadele içinde yerini alan H. Hüseyin Yıldırım Yoldaş, bugüne dek değişik mücadele alanlarında, değişik devrimci görevler üstlendi, DDKO ve DDKD döneminin politik faaliyeti içinde aktif olarak yerini alırken M-L'ne yöneldi. Kürdistan Ulusal Kurtuluşunun proletaryanın devrimci bilimi M-L ışığında gerçekleştirebileceğinin savunucusu oldu. Bu doğrultuda ideolojik, teorik, politik, örgütsel mücadeleye atıldı. Kürdistan'da M-L ile burjuva milliyetçiliğinin değişik türleri revizyonizmin arasındaki mücadele içinde, Kawa oluşurken, Kawa içindeki yerini aldı. 12 Eylül 1980 faşist-sömürgeci cuntanın gelişinden sonra 1981 şubatında düşmana esir düştü. Hakkında çeşitli davalar açıldı. Kawa davasında yargılanıp müebbet hapse çarptırıldı. Bu cezayı çekmekte olduğu Kırşehir E. tipi cezaevinde 16 Eylül 1988 gecesi 17 devrimci arkadaşıyla beraber zından duvarlarını aştı, düşman elinde kurtulmayı başardı ve aramıza katıldı.

□ Siz 16 Eylül 1988 gecesi 18 kişiyle
130 m. tünel kazarak sömürgeci
faşist diktatörlüğün zindanlarına
elveda diyenlerden birisiniz. Esas
sorularımıza geçmeden evvel sömür-
geci faşist T.C.'nin zindanlarını dele-
rek, barikatlarını aşarak, onların
acizlik ve güçsüzlüğünü pratiğinizle
teşhir eden sizi ve siper arkadaşları-
nızı tebrik etmek isteriz. Ala Yekiti
olarak bu operasyonunuzu selamlı-
yor ve tüm özgürlük mahkumlarının
bir an evvel sosyal ve ulusal kurtuluş
mücadelesinin sıcak zeminde yer
alma istek ve çabalarının gerçek
olguya dönüşmesi doğrultusundaki
dileklerinizi belirtmek istiyoruz.
Tüm özgürlük mahkumlarının bu

doğrultudaki çabalarını biliyoruz.
Buna saygı duyuyor ve içten deste-
kliyoruz. Ama bunu başarmanın,
bugünün koşullarında hiçte kolay
olmadığını da biliyoruz. Siz bu zoru
nasıl başardınız ? Kısaca anlatabilir-
misiniz ?

■ İlk önce duygu, düşünce ve çaba-
larınız için teşekkür ederim. Belirtti-
ğimiz gibi tüm özgürlük mahkumla-
rının, tek amaçları demeyeyim, ama
süren toplumsal-ulusal mücadelede
ki bugünde bunlar zindanlarda bu
mücadelenin içindedirler- daha
doğrusu bu mücadelenin esas sesinin
sıcak pratiği içinde birer nefer olarak
yer alma istek ve çabaları vardır. Bu
istem ve çabanın gerçekleşmesi

objektif ve subjektif koşulların
olgunlaşmasına bağlı olaydır. Biz
bunu yakaladık ve başardık. Bu
başarı, Kürdistan ve Türkiye emekçi
halklarının bir başarısıdır. Bu başarı
devrimcilerin karşı devrimin karşı-
sındaki bir başarısıdır. Bizlerin bu
başarıda bir katkısı olmuşsa bunu
halklarımıza karşı duyduğumuz
sorumluluğumuza bağlamak lazım.

□ Operasyonların başarısını objektif
ve subjektif koşullara bağladınız.
Nedir bu objektif ve subjektif koşullar ?

■ Objektif koşulları açmak, açıkla-
mak istemiyorum. Bunu açıklamayı
sakıncalı buluyorum. Çünkü bugün
sömürgeci faşist diktatörlüğün zin-

danlarında binlerce özgürlük mahkumları var. Özgürlük savaşçı-
larının zindanları "yolgeçen hanı"na
dönüştürme çabaları var. Objektif
koşulları açıklamak, bu çabayı deşifre
etme anlamına gelir. Bizden sonra,
"tufan" anlayışını savunamayız.
Objektif koşulların ne olup olmadığını
açıklamak düşmanı eğitir; önlem
almalarına yol açar. Biz elbette deney
ve tecrübelerimizi yoldaşlarımıza ve
siper arkadaşlarımıza ileticeğiz. Ama
bunu bir dergi sayfalarında değil.
Bunun başka yol ve yöntemleri
vardır. Burada yapacağız.

Subjektif koşullara gelince, her şeyden
evvel birbirimizi çok iyi tanıyan uyumlu
bir ekiptik. Mersin'den Adana'ya, Kırşehir'e
uzanan bir birlikteliğimiz vardı. Yenilgi ve
zaferleri birlikte tatmıştık. Birlikte
üzülmüş, birlikte sevinmiştik. Sömürgeci
faşist diktatörlüğe karşı duygu, düşünce ve
pratikte bütünlüştük. Uzun yıllar yanyana,
birlikte düşmanın yaptırımlarına karşı
çıkma zemininde aramızda sıcak bir güven
ortamı oluşmuştur ve birbirimizi çok iyi
tanıyorduk. Bu bizim en olumlu avantajımızdı.
Bu avantajımızı çok iyi değerlendirdik.
Yapılması gerekeni birlikte yaptık.

□ Peki Yoldaş, şimdide şunu öğrenmek
istiyoruz; Bildiğiniz gibi bir eylem ortaya
koyulmadan evvel eylem kararının olmasını
gerektirir. Böylesi bir eyleme nasıl karar
verdiniz? Olayın içinde birçok örgüt var.
Herhangi bir zorlukla karşılaştınız mı?

■ Bir evvelki sorunuza cevaplarırken
birbirimizi tanıyan, güvenen uyumlu bir ekip
olduğumuzu belirtmiştim. Biz Adana'dan
Kırşehir'e sürgün edilmiştik. Burasının
bizim için geçici bir yer olduğunu biliyorduk.
Ne kadar kalacağımızı tahmin edemiyorduk.
Bizim dışımızda bu cezaevinde siyasi tutuklu
bulunmuyordu. Bizimde orada oluşumuz idarenin
işine gelmiyordu. Bu nedenden dolayı her an
sevk edilebilir ihtimali vardı. Buna rağmen bu
arada nasıl kaçılabilir tartışmalarında devam
ediyordu. Somut bir olgu yoktu. Ama birçok
yöntem tartışılıyordu. Bunun yanı sıra idare bizi,
biz idareyi tanımaya çalışıyorduk. İdare hiçbir
zaman bizi tanıyamadı, ama biz idareyi bu ara
çok iyi tanıdık. Bu süre aynı zamanda eylemin
somutlaşması sürecidir de, yeni somut koşulların
oluşması süreci. Bu sorunun

tamamlanması ile beraber zaten kaçma istemimizin sıcaklığıyla birleşince
kaçmaya karar verildi. Ama bu plan bazı
nedenlerden dolayı uygulanamadı. Zaten o
sırada da Metris Kaçışı gerçekleşince Koğuşumuz
değiştirildi. Koğuş değişikliği 27 Mart 1988
günü olmuştu. Koğuşa gider gitmez eşyalarımızı
bile yerleştirmeden bu sorunu ele aldık. O gün
koğuş değişikliği nedeni ile yoğun bir gündü.
Bu nedenle konuyu enine boyuna tartışmayı
ertesine güne bırakmıştık. 28 Mart 88 günü
bir çok olguyu detaylı tartıştık ve sonuçta o
gün bu eylem, tüm arkadaşlarca benimsendi ve
onaylandı. Bu kararı alırken baştan da belirttiğim
gibi aramızda var olan bu samimi güven ortamından
dolayı her hangi bir olumsuzlukla karşılaşmadık.

Buna şunu da eklemek istiyorum. Gerek Türkiye'li,
gerekse Kürdistan'lı devrimcilerin hem kendi
devrimleriyle ilgili birlikteliklerini görevlerini
bugüne dek gerçek anlamda yerine getirmiş
değiller. Ki bunun zemini olmasına rağmen,
eğer istenirse gerçekleşemeycek bir şey değil.
Bunu gerçekleştirmek, ayrıca zorunlu bir hal
almıştır. Biz, hemen gerçekleştirilebileceğini
eylemimizle ispatladık. Temennim odurki,
yarattığımız bu gönüllü iş birliği sonucu
kazanılan zafer, Kürdistanlı ve Türkiyeli
devrimcilere kendi sorumluluklarını bir kez
daha hatırlatsın ve bunun gereklerini yerine
getirmede devrimci bir gelecek yaratmış
olsun.

□ Eylem kararı aldınız. Bunu ne zaman,
buna bağlı olarak operasyonun tamamlanması
ne kadar sürdü?

■ Eylem kararını aldıktan hemen sonra
operasyonu başlattık. Operasyon 5,5 ay
sürdü. Sizde bildiğiniz gibi 16 Eylül 1988
gecesi zaferle taçlandı.

□ Epey uzun bir süre, 5,5 ay süren bir zaman
zarfında hiç bir zorlukla karşılaşmadınız mı?
Eylemin deşifre olma durumu, daha doğrusu
yakalanma riski yokmuydu?

■ Doğaldır ki her eylemin kendisi başlı başına
bir risktir. Riskler göze alınmadan hiç bir şeyin
başarılı olmayacağı bilinen bir başka gerçektir.
Ayrıca bizler, 12 Eylül Generaller çetesinin
savaş esirleriydik. Tarihte benzer diktatörlüklerin
halka ve halkın önderlerine karşı uyguladıkları
teslim alma ve yok etme politikalarını aratmayan
çağdışı bir meka-

nizmayla karşı karşıyaydık. Etrafımızdan
akla hayale gelmeyen ihanet çemberleriyle
örülmüştü. Ani koğuş baskınları, aramanlar,
her an gözetleme ve denetlemeyle karşı
karşıyaydık. Bunları aşmak elbette zordu,
ama aşılması imkansız değildi. Düşman her ne
kadar yılların deneyimlerine dayanarak tedbir
alırca alsın devrimciler alınan önlemlerin
açığını bulup alınan tedbir yöntemlerini tuz-
buz etme becerisine sahiptiler.

Sahip olmak zorundayız da. Her şeyin
alternatifliği vardır. Ve bizde düşmanın
almış olduğu tüm tedbirlere rağmen onların
açığını bulduk ve en iyi bir şekilde değerlendirdik.
Operasyon süresince bir dizi yakalanma
riskiyle karşılaştık. Bizlerin çok iyi bir
manevra kabiliyetine sahip oluşumuz,
olayları çok net bir şekilde izah edebilme
vasfımız, düşmanın ise düz mantıklı bir
anlayış ile sorunlara yaklaşımı riskleri yok
etmemize yardımcı olan etkenlerdi.

□ 12 Eylül döneminin "büyük firar"ı olarak
basında gürültülü manşetlerle verilen
"Metris Elemi", Aydın, Bursa eylem teşebbüsleri
ayrıca Kırşehirle ilgili bir firar teşebbüsünün
ortaya çıkarıldığı bir ortamda çalışmalarınız
aksadı mı? Aksadıysa nasıl?

■ Gerek Metris Zaferi ve gerekse diğer
teşebbüslerin çalışmalarımıza olumlu ve
olumsuz etkileri oldu. Dışarıdan bakıldığında
sadece olumsuz etkileri olabileceği kanısına
varılabilir. Oysa gerçek durum hiçte böyle
değildir. Bu şu anlama gelmeli. Olumsuz
etkileri olmadı mı? Elbette olmuştur. Bu
nedenle ben size olumlu ve olumsuz etkilerini
birlikte anlatmak istiyorum.

Metris Zaferinden önce biz 13. Koğuşta
kalyorduk. Bu koğuş bir dış koğuştu. Metris
eyleminden sonra idare bizi tedbir olarak bir
iç koğuş olan 12. Koğuşa aldı. 12. Koğuşta
tünel kazıp kaçmak, düşman açısından olanak
dışı bir olaydı. Bu konuda emindiler. Bu bizim
için bir avantajdı. Metris Zaferi bize bu
avantajı sağlamıştı. İkincisi Kırşehir cezaevine
dışardan tünel kazma girişiminin basın ve TV
de yayınlanmamasıydı. Bu düşmanda "demekki
içeriden kazılamıyor" intibası yaratmıştı, bu da
bizim için bir başka avantajdı.

Bu avantajların yanı sıra dezavantajlarda
oldu. Metris Zaferini gerçekleştiren arkadaşların
isabetsiz açıklamaları bu dezavantajlardan
biriydi. Çünkü Metriste kullanılan

yöntemlere benzer yöntemlerimiz vardı. Bu açıklamalardan sonra onları kullanamaz olduk. Aydın, Bursa ve özellikle Kırşehirle ilgili eylem teşebbüslerinin olduğuna ilişkin haberlerin basın ve TV de yayınlanması ile birlikte tedbir açısından kazma çalışmalarımıza ara vermek zorunda kaldık. Bu da doğal olarak süreyi uzattı. Sürenin uzatılması demek yakalanma riskinin de gündemde olması demekti. Bu da sözkonusu olayların bize yüklediği dezavantajlardı.

□ **Kamuoyunda yaygın bir iddia var. İçeriden ve dışarıdan yardım olunmadan 130 metrelik bir tünelin kazılamayacağı iddiası. Buna cevabınız nedir.**

■ Kamuoyunun bu kanısını bende gözledim. Aslında kamuoyunu bu yönde yönlendirmede devlet özel bir çaba içerisine girdi. Eylemimiz Devlet üstünde şok etkisi yaptı. Devleti sarstı. Güçlü devlet (!) herşeye kadr-i mutlak olarak egemen (!) olan devlet imajı bir anda tuz-buz oluvermişti. Devlet, eylemimiz karşısında çok kızdı. Bu başlarımız karşısında çok kızdı. Bu başlarımız karşısında çok kızdı. Bu başlarımız karşısında çok kızdı. Hükümet eylemimizi küçük, devleti güçlü göstermek için sara nöbetlerine yakalandı. 18 arkadaştan 9'u idamlık, 9'u müebed hapis cezasına çarptırılmasına rağmen cezalarımız gülünç bir şekilde bir kaç senelik olarak gösterildi. Herşeye egemen (!) olan devlet Giresun'dan yakalanan bir vatandaşa, poliste işkence zoruyla Kırşehir firarisi Kenan Doğan olduğu ikrar ettiriyor ve Adalet Bakanı Mehmet Topaç bunu basın toplantısıyla ilan edecek kadar zavallılaşıyordu.

Bu anlayış sonucu hükümet eylemimizi küçük göstermek için içeriden ve dışarıdan yardım gördüğümüz iddiasında ısrar etti. Bunun sonucu olarak birçok görevliyi işkencelere çekti, sorguladı ve tutukladı. Oysa bu tutuklanan görevli ve vatandaşların eylemimizle uzaktan yakından hiç bir ilgisi yoktur. Ki olamazdı. Ayrıca tutuklanan görevlilerden bazıları kanımızı içseler doymayan cinsten iflah olmaz gericilerdi. Onların bir suçu vardı ki oda zindana veda edişimiz gecesinde nöbetçi olmalarıydı. O gece onlar değil, bir başkasıda nöbetçi olabilir. Ayrıca operasyon o gece başlayan ve bitmiş bir olay değildi. Tam 5,5 ay sürmüştü. Eğer suçlu affahyorsa ; tüm cezaevi yetkilileri

ve devlet sorumludur. Ayrıca şunu kesinlikle söyleyebilirizki, Adalet bakanının kendisi bile cezaevinde görevli olsaydı yine bizim kaçışımızı engelliyemeydi. Bu devrimcilerin ve halklarımızın düzene karşı mücadelesinin bir başarısı, bir zaferidir. Bu böyle kabullenilmelidir.

Tünelin kazma işinin başlamasında içeride hiç bir görevlinin bilinçli bir yardımı olmamıştır. Bazı unsurların bir yardımı olmuşsa da bu bilinçsizce olmuştur. Eylemin birinci aşaması 18 kişinin büyük çabasının bir zaferidir. Düşman bunu kabullense de, kabullenmesede gerçek budur.

Eylemin ikinci aşaması ise tünelden çıkış aşamasıdır. Bu andan itibaren dışarıdaki arkadaşlarımızın yardımları belirleyici olmuştur. Bizleri olmamız gereken yerlere ulaştırmada tüm riskleri göze alarak yerine getirmişlerdir. Burada şunu belirtmek istiyorum ; gerek tünelden çıkışında bizleri alan, varmamız gereken yerlere bizleri ulaştıran arkadaşlara ; ayrıca durumumuzu bilerek bizleri evlerine alan ve herşeylerini bizlerle paylaşan, bizlerle düşman arasında etten bir duvar ören yurtsever-demokrat halkımıza teşekkür etmek istiyorum. Sayfalarınız aracılığıyla o güzel, candan, sıcak insanlara saygı ve sevgilerimi iletmek istiyorum.

□ **Operasyon süresince sizi en çok etkileyen bir olayı, daha doğrusu birkaç anınızı anlatabilmiziniz ?**

■ Memnuniyetle. Gördüğünüz gibi her yanımızın düşmanla sarılı olduğu çok zor koşullar altında 5,5 ay süren eylemimizin inanılmaz her saniyesi, her dakikası bir anıdır ve anılar yığınıyla yüklüdür. Bu anılar yığını romanlara, filmlere konu olacak kadar geniştir. Hepdinin anlatılması böyle bir sohbetin sınırlarını aşar. Dilerseniz sizlere beni en çok etkileyen bir anımı anlatayım.

Tünelde kazma çalışmalarımızı ekipler halinde sürdürüyorduk. Zaman zaman bir ekipten diğerine transferler olmakla birlikte süreklilik arzeden üç ekip vardı ve her ekip 5 kişiden oluşuyordu. Benim içinde bulunduğum ekip TIKB'den Adem Kepeneklioğlu, Bektaş Karakaya, Devrimci Yoldan Haşim Aslan ve Erol Özcan'dan oluşuyordu. Tarih 8 Ağustostu ve bizler görevliydik. Tünele girdikten kısa bir süre sonra tünelin 30-40 metreleri arasında Haşim Aslan arkadaşımız bayıldı.

Çok zor anlar geçirdik. Arkadaşımızın bulunduğu yer havasızdı. Hava-sızlıktan ölme tehlikesiyle karşı karşıyaydı. Yer darlığı nedeni ile oradan sırtlayıp çekip çıkarma olanağı yoktu. Arkadaş ağırdu. Bundan dolayı çekemiyorduk. Yer çamur olduğundan, sanki çamura saplanmıştı. Ayrıca başka bir arkadaşında orada kalmasının hava açısından olanağı yoktu. En fazla 5 dakika kalabiliyorduk. Bir ara arkadaş çekerken bende baygınlık geçirdim. Havalı bir yere kendimi zor attım. Eğer o gece Erol Özcan gibi güçlü bir arkadaşımız bizim ekipte olsaydı, Haşim arkadaşımızı kaybetme ve tünele elveda olayıyla karşı karşıya kalabilirdik. Bulduğumuz yerden ve zaman açısından arkadaşlara haber gönderemiyorduk. Çaresizlik içinde çırpınışlarımızı ve birbirimize seslenişimizi şu an hatırladığımda bile tüylerim diken diken oluyor. O anı şu an ifade etmek için inanılmaz kelimeler bulamıyorum. Bilirsiniz bazı eylemler yazılmaz, anlatılamaz ancak hissedilir, yaşanır. Bu tür olayları kelimelere sığdırmak, tam olarak ifade etmenin olanağı yok sanırım.

Burada şunuda belirtmek istiyorum. Kaçış sonrası 6 yiğit siper arkadaşımızı düşmana kaptırdık. Bu hepimizde şok etkisi yaptı, çok üzüldük. 6 siper arkadaşımızın yakalanması düşmanın bir zaferi değildir. Bizlerin olanaksızlığımızın bir sonucuydu. Sayfalarınız vasıtası ile 6 yiğit siper arkadaşımıza bundan sonraki mücadelelerinde başarı dileklerimi iletiyorum.

□ **Kaçış eyleminden sonra Özal hükümeti cezaevlerine yönelik işkence, baskı ve hak gaspına yeni boyutlar kazandırdı. Daha önce kaldırıldı denilen Tek Tıp Elbise yeniden dayatıldı. Gerçekten T.T.E kaçısa engel midir ? Olayın bir tanığı olarak bu konuda ne söylemek istersiniz ?**

■ Bilindiği gibi Generaller çetesi devlet yönetimine 12 Eylül'le el koydu. Karşı devrim tüm yöntem ve araçlarıyla saldırdı. Bir çok şeyin yanı sıra onbinlerce devrimci, yutsever, demokrat zindanlara dolduruldu. Bunun bir sonraki aşaması fiziken teslim almanın yanısıra ruhen teslim alma girişimidir.

Sömürgeci faşist generaller çetesi, bunu yapabilmek için akla hayale gelmeyecek tüm insanlık dışı yöntemleri denedi. Ama bu insanlık dışı uygulamalar, Kürdistan ve Türkiyeli

devrimcilerin kendi bedenlerini canlarını ortaya koyarak yarattıkları destansı direnişle suya düştü. Kürdistanlı ve Türkiyeli özgürlük mahkumlarının Evren-Özal faşist diktatörlüğünün işkence baskı ve hak gaspına karşı sürdürdükleri destansı direniş Şubat 1988'de Diyarbakır direnişleriyle taçlandı. Düşman geri adım attı ve sözler verdi. Ama hiç bir zaman sözünde durmadı, sözünün eri olmadı. Zaten sömürgeci-faşist çeteden bu beklenemezdi.

Düşman bir taraftan direniş karşısında geri adıp atıp cezaevlerinde bazı "reform" girişimleri yapacakları sözünü verirken ; diğer tarafta şu ünlü, 1 Ağustos Genelgesi'ni hazırlamaktaydı. Düşman şu çok "ünlü" genelgeyi uygulamada ilk etapta utangaç davrandı. Fırsat kolladı. Ve kendilerine en uygun zamanı buldu. Bizim kaçışımızı bahane eden düşman fiilen devam eden işkence, baskı ve hak gasbına bir ivme kazandırdı. Daha evvel kaldırıldı denilen T.T.E yeniden uygulanmaya konuldu. Buna bir haklılık kazandırmak için de bizim kaçışımız gösterildi. Bu iki yüzlüce bir iddiydı. T.T.E kaçışları engellemek için getirilen bir tedbir olamazdı. Düşman çok iyi bilmektedirki ; T.T.E devrimci tutukluları teslim alma, apolitikleştirme, sindirme için dayatılan yöntemlerden sadece biridir. Tutukluları tek tipleştirme, onurlarını kırarak boyun eğdirmenin aracı olarak kullanıldı. Yoksa iddia edildiği gibi kaçışları engellemek için dayatılan bir tedbir olamaz.

Çünkü biz bunu kaçışımızla da ispatladık. Düşmanın iddia ettiği gibi elbise giymiyorduk. Kaçışımız bahane edilerek özgürlük mahkumlarına yeniden T.T.E'nin dayatılacağını tahmin ediyorduk. Bu iddiaları göz önünde bulundurduk ve siyasi olmayan mahkumlardan 3 T.T.E aldık. Bunlar tulum haline getirilerek kaçış gecesi üç arkadaşımız tarafından giyildi. Belki T.T.E ilk defa bir işe yaradı. Çünkü arkadaşlarımızın alta giydikleri elbiseleri çamur olmaktan kurtarmıştı. Ayrıca T.T.E giyilmiş bile olsaydı tünel çıkışından sonra sivil elbiseyle değiştirmek o kadar zor bir iş değildi. Düşmanın bu işi bu kadar büyütmesi, esas niyetlerini gizlemeye yöneliktir. Düşman her ne kadar esas niyetini gizlerse gizlesin, bunu en ince bir biçimde sunarsa sunsun özgürlük mahkumlarının destansı mücade-

le, direnişle deşifre edilerek sahibinin başında bomba gibi patlatıldı. Zindana elveda eylemimizden sonra Özal hükümetinin cezaevlerine yönelik baskılarına yeni bir ivme kazandırması da özgürlük mahkumlarının şanlı direnişle tuzbuz edildi. Silah ters tepti ; sahibini buldu.

□ Zindanlara elveda dedikten sonra neden yurtdışına çıkma gereğini duyduunuz ? Kürdistan'da kalıp mücadele etme şartları yokmuydu ?

■ Elbette vardı. Bir devrimci için kendi ülkesinde mücadele etmenin şartları daima vardır. Ülke dışına çıkma, şartlar mücadele etmeye elverişli değildir şartına bağlanamaz. Böylesi bir gerekçe haklı gösterilemez. Ayrıca biz Kürdistan'lı Ulusal Kurtuluş mücadelecileri için ülkemizin diğer parçaları var. Elbette düşmanın istediği yer ve zamanda cepheden savaşım kabulenilemez. Gericilik yıllarının doğal sonucu olarak düşmanın topyekün saldırdığı bir süreçte geçici olarak geri çekilebilir, anlayışındayım. Buna rağmen deverimimizin sömürgeci karakterinden doğan sömürgeci saldırı gelip geçici bir olayda değildir. Bu nedenle ülkemizde gericilik süreklidir. Bu durum karşısında koşullara denk düşen mücadele taktiklerini bulmak zorundayız, ülkemizde sürekli gericilik vardır denilerek mücadele bilinmeyen bir tarihe ertelenemez. Koşullar her ne kadar zor olursa olsun, mücadele etmenin yol ve yöntemlerini bulmak zorundayız. Bu değilse, koşulların zorluğu fetişleştirilerek hareketsizliği savunmak ülkemizin mevcut statükosunun devamına karşı sessiz kalmak demektir. Bu, biz Kürdistanlı Ulusal Kurtuluşçular tarafından savunulamaz.

12 Eylül 1980 darbesiyle gericiliğin doruk noktasına vardığı doğrudur. Bu koşullarda geçici olarak geri çekilmede doğrudur. Ama, bu geçici geri çekilme bir çok hareket açısından tasfiyeye vardırıldı. Eylülist darbe üstünde 8 yıl gibi uzun bir süre geçmesine rağmen daha hala harekete ülke toprağında ayakları üstünde duramıyorlarsa, sağlıklı olarak geçmişin bir sorgulanması gerekiyor. Buna bağlı olarak henüz tamamen aşlamayan mültecileşmeyi, Avrupalılaşmayı da terk etmek gerekiyor.

Kendi özclime gelince birçok nedenin yanısıra şunu söyleyebil-

rim. Hareketim çıkmamı istediği için... Ama en kısa zamanda ülkeme dönmeye kararlıyım. Halkıma sözüm var...

□ Kırşehir zindan duvarlarını deldiniz. Düşmanın tüm barikatlarını aştınız. Şimdilik yurt dışında bulunuyorsunuz. "Özgür" bir ortamdasınız, uzun yıllar cezaevinde yatan biri olarak özgürlük nasıl bir şey ? Buna bağlı olarak bundan sonraki yaşamınız hakkında ne düşünüyorsunuz ?

■ Özgürlük elbette güzel bir şey. Her özgürlük mahkumunun yapmak istediğini başarmak dahada güzel bir şey. Ama özgürlük toplumsal bir olgu. Ayrıca benim için özgürlük, bireysel kurtuluşta değildir. Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları için sömürgecilerin zindanlarında kurtulma özgürlüğe kavuşma olarakta değerlendirilemez. Bölünerek, paylaşmış, sömürgeleştirilmiş bir toplumun bireyleriyiz. Ülkemiz başlı başına kendisi bir hapishanedir. Sömürgeci güçler, Kürdistan'ı bir büyük cezaevine dönüştürmüşlerdir. Kürdistan'ın mevcut statükosu bir cezaevinin statükosundan farklı değildir. Bir cezaevi nasıl bloklara ayrılmış, her blokta da zindancı başları dikilmişse, Kürdistan da dört parçaya bölünerek, her parçası sömürgeci bir gücün denetimine verilmiştir. Kürdistan halkının her ferdi bugün kendi ülkesinde politik birer tutuklu statüsündedir. Evrenler, Özallar, Saddamlar, Esatlar, Humeyniler de Kürdistan'da ser gardiyan rolündedirler.

Ülkemizin siyasi ilhaklaşmasının yanısıra kültürel ve ekonomik yıkımla karşı karşıyayız. Kürdistanın bu yapısı sürdükçe Kürdistan halkının özgürlüğünden bahsetmek mümkün değildir. Bu koşullarda bir kürt olarak kendimi özgür görmüyorum. Benim için özgürlük eski Kürdistan'ı yeni Kürdistan'a dönüştürmekle anlam kazanır, yani bölünmüş, parçalanmış, sömürgeleştirilmiş Kürdistan'ı TEK, BÖLÜNMEZ, BAĞIMSIZ, DEMOKRATİK BİR KÜRDİSTAN CUMHURİYETİNİN kurulmasıyla özgürlüğe kavuşulabilir.

TEK, BÖLÜNMEZ, BAĞIMSIZ, DEMOKRATİK BİR KÜRDİSTAN, Kürdistan halkının özgürleşmesi zemini olacağı gibi, aynı zamanda Kürdistan proletaryasının savaş alanıdır da . Bu aynı zamanda sosyalizme geçiş ve kesin zaferinde ön koşulunu oluşturur.

Çünkü Kürdistan proletaryasının mücadele alanı tüm Kürdistan sathıdır. Bu sathta TEK, BÖLÜNMEZ, BAĞIMSIZ, DEMOKRATİK BİR KÜRDİSTANDIR, Bu gerçekleştiği gün Kürt toplumunun bir ferdi olarak bende özgür olacağım. Bunun gerçekleşmesi Kürdistan halkının topyekûn silahlı birleşik cephesiyle olacaktır. Bu bağlamda bundan sonraki yaşamıma gelince Kürdistan silahlı birleşik cephesinde bir nefer olarak yer almak olacaktır.

□ Dergimiz aracılığıyla Kürdistan halkına, devrimcilerine iletmek istediğiniz başka bir mesajınız var mıdır ?

■ Sanırım diğer sorularınıza verdiğim cevaplarda kısacada olsa düşüncelerimi dile getirdim. İsterseniz bunları kısaca toparlayayım.

Ülkemizin bugün karşı karşıya bulunduğu objektif durumundan

kaynaklanan çok yüksek bir devrimci ulusal potansiyel var. Bu devrimci ulusal potansiyelin üstünde yükseldiği ulusal ve sosyal çelişkileri çözme görevi var. Bu çelişkileri çözmede, daha doğrusu Kürdistan devrimini örgütlenme ve zafere götürmede Kürdistan'lı komünistlerin, demokratların yurtseverlerin ertelenemez tarihsel görevleri vardır. Bu görevler savsaklanamaz, ertelenemez, şartlar ileri sürülerek hareketsizlik ileri sürülemez.

Kürdistan'ın her parçasında da boyutu ne olursa olsun süren bir savaş var, ülkemizde yaşanan bu süreç Kürdistan'lı komünistlere, demokratlara, yurtseverlere kendine özgü görevler yüklemektedirler. Bu dönemece müdahale etme kesinlikle tarihsel bir görevdir. Kürdistan ulusal kurtuluşçusuyuz diyen her parti, hareket, çevre ve birey

üstüne düşen tarihsel görevlerini yerine getirme çabasına bir ivme kazandırmalıdır. Buda henüz aşılamayan mültecileşmeyi, Avrupalılaştırmayı aşmak, ülkeye dönmekle olur. Kürdistan devriminde çıkarları olan tüm sosyal güçlerin birliktenliğini sağlamak olur. Bunun savsaklanması, ertelenmesi, şartlar öne sürülerek mevcut durumun savunulması hiç kimseyi bir yere götürmez. Bu görev yerine getirilmediği müddetçe hangi nedenin arkasında sığı-

lırsa sığınışın tarihin yargısından kurtululamaz. Tarihin mahkumları değil, yapıcıları olmak istiyorsak herkes sorumluluğunun bilincinde olmalıdır. Kürdistan'da süren savaşta itici bir güç olunmalıdır. Bunun gereklerini yerine getirelim. Gelin bunu hep beraber yapalım. ■

1989 YILI SOSYAL PATLAMALARA GEBE OLACAKTIR

1989 yılı sona ererken Türkiye'de iktisadi ve siyasal bunalım olanca hızıyla devam ediyordu. Bu aynı zamanda Özal iktidarının izlediği ekonomik politikanın, bir başka deyimle "24 ocak kararları" olarak bilinen programın iflas ettiğinin göstergesi oldu.

Bilindiği gibi ANAP, 1987'de ikinci kez erken seçimleri kazanıp hükümeti yeniden kurarken, büyük iddialarla işe başlamış ve önüne bir takım önemli hedefler koyduğunu kamuoyuna açıklamıştı. Bunların başında ise enflasyon hızını yüzde 36'lara indirmek, dış ticareti artırıp dış ödemeler açığını kapatmak daha çok öz kaynaklara ağırlık verip yatırımlara canlılık kazandırmak ve işsizliği azaltmak gibi iddialarla işe başlamıştı. Oysa 1988 yılı sonunda ekonomik duruma bakıldığında Amerikan emperyalizminin işbirlikçisi ANAP hükümetinin önüne koyduğunu iddia ettiği hedeflere ulaşmadığı ve söylediklerini uygulamakta tam başarısızlığa uğradığı açıkça görüldü.

Örneğin geçen yıl yani 1988'de enflasyon oranının yüzde 36'ların

altına çekilmesi bir kenara, bir önceki yılın 87'nin düzeyinde tutulması bile sağlanamadı, ve bu oran %90'ın buldu. Hatta kimi iktisatçıların özel araştırmalarına göre oran yüzde yüzü aştı. Diğer bir deyimle 1988'de enflasyon Özal hükümetinin hedef olarak önüne koyduğunun yaklaşık 10 katı kadar yükselme kaydetti. Kısacası, IMF'nin Özal aracılığıyla yönetmeye çalıştığı türk ekonomisi, tam bir çıkmaza girdi. Yine Özal hükümeti 1988 yılı içerisinde dış ödemeler dengesi açığını kapatmada da başarıya ulaşamadı. Uluslararası emperyalist tekellerin bir finans kuruluşu olan IMF ile varılan anlaşmaya göre yıllık dış borç açığının 36 milyar dolarda kalması gerekirken bu miktar, Özal'ın işbaşına gelmesiyle birlikte, hızla palazlanan bir avuç hayali ihracatçı, tefeci, soyguncu yeni yetme kapitalistin icraatı sonucu 9,5 milyar dolara fırladı. Bu arada Türkiye'nin dış borçları özellikle 1987 ve 1988 yıllarında büyük bir patlama gösterdi. Yalnız anapara olarak ödenmesi gereken dış borç 40.300 milyar dolara yükseldi. As-

keri borçlar da dahil edildiğinde bu rakam 55 milyar doları aşiyor. Aynı zamanda bu borçlar Türkiye'nin milli gelirinin yüzde altmışını oluşturmaktadır.

Geçen yıl Türkiye'nin ihracatta önemli gelişmeler kaydettiği söylenerek Özal hükümetinin başarılı olduğu izlenimi yaratılmaya çalışıldı. Oysa geçen yıl yapılan ihracatın büyük bir kesiminin hayali ihracat olduğu bugün kamuoyunu yoğun olarak meşgul eden hayali ihracatçıların, mafyanın, ve onların ANAP'a kadar uzanan ilişkilerinin şu yüzüne çıkmasıyla birlikte, kanıtlandı.

1988 yılında hayat pahalılığı ve işsizlik korkunç boyutlara ulaştı. Özal'ın iddia ettiği gibi, yatırımlarda herhangi bir canlanma olmadı. Tam tersine sanayi tam kapasite çalışmaz hale geldi. Buna bağlı olarak sermaye piyasası indeksleri giderek düştü. Zamlar daha fazla yapıldı. Öyleki emekçi kitleler hangi ürüne zam geldiğini henüz öğrenme fırsatı bulamazken yeni bir zamlarla karşılaşmış oldular.

Yıl sonuna gelindiğinde Ameri-

kancı faşist Özal politikasında her-
gangi bir gelişme olmadı. İşsizlik,
pahahlık Özalla özdeşleşerek devam
etti. İşçiler, tüm emekçi halk 1989'a
yine zam furyası altında girdiler.

Bütün bu saptamalarda da görül-
düğü gibi, Türkiye giderek derinle-
şen ekonomik bir bunalım dönemi
yaşadı.

12 Eylül askeri faşist darbesinin
ekonomiye getirdiği yeni düzen,
diğer bir deyimle özgürlükleri orta-
dan kaldırarak faşist türk devletini
güçlendirmek üzere aldığı yeni ted-
birler istikrar sağlayamadı.

Kısacası 1989 yılına girerken
Türkiye giderek derinleşen iktisadi
ve sosyal bir kriz içinde bulunuyor.

Belki de bu kriz, Türkiye tarihinde
görülen yaşanan en büyük kriz ola-
caktır. Dahası enflasyon tüm hızıyla
devam edecek, zam fırtınası süre-
cek, iç borcun ağırlığı artacak, dış
borçta emperyalizme bağımlılık gide-
rek daha da perçinleşecek, yatırımlar
bütçeyi zorlayacak yine en ağır
fatura emekçi kitlelere kesilecektir.

KOMÜN YÜREK

Dantel Dantel

Örerken sen mapusu
Gözenek gözenek
Eritirken damarını hücrenin

Çatır çatır çatladı

Çatalı ytreğimin
İnsan insan tutuştu
Beynimin bacasından
can pahası
Aldı payına düşeni

Kanser kanser

Raksederken
Tepesinde ağacın
Orangotan
Şebekmaymun
Parapitek

Gezegen gezegen

Deşip göğün bağrını
Papyon taktım seni
Yakasına uzayın

Rol icabı

Operasyona Girişin
Seyrederken özünü
Beni buluşun
Topraktan akışın denize
Canlar pahası

İster trajedi

İstersen
Komedi de adına
Tıklım tıklım
Komün yürek
Tiyatron

Berfi Suruç

25 Mayıs 1918 - Lenin Kızıl Meydan'da

1981 yılı ocak ayında Adana'da,
Sömürgecilerin işkence-haneler-
inde kaybettiğimiz Sinan Karaçali
Yoldaşı ölümünün 8. yılında
saygıyla anıyoruz. Yarattığı di-
reniş destanı mücadelemizde ya-
şayacaktır. Anısı mücadelemize
önder olacaktır.

Düzeltilme: Altıncı sayıda
yayınlanan "Kürdistan Ulusal
Kurtuluş Mücadelesindeki Son
Gelişmelerin Düşündür-
düklen" adlı yazı dergimizin bir
okuyucusu tarafından yanmıştır.
Bu not son anda unutulmuş ve
konulmamıştır. Düzeltiriz.

Sahibi : S. Haidari, Grossenbergener Str. 48

4971 HÜLLHORS - DEUTSCHLAND

Yazışma Adresi : Postlager karte NR-O39774 D. 5000 KÖLN-1

Banka Hesabı : Stadt sparkasse. KÖLN, Konto Nr. 94223179 BLZ 37050198

F. Almanya : 3 DM, Fransa: 10 FF, Belçika: 70 BF, Hollanda 3,5 G,
Danimarka: 12 KRN, İsveç: 10 KRN, Avusturya: 25 Ş, İsviçre: 2,5 SFR

GÜNEY KÜRDİSTAN'DAKİ MÜCADELENİN DÜNÜ VE BUGÜNÜ

Y. ROHAT

Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesinin tarihi tecrübelerinin incelenmesi ondan sonuç ve dersler çıkarılması, Marksist diyalektikğin süzgecinden geçirilerek Kürdistan halkına marksist bir perspektifin sunulması ; Kürdistanlı komünistler savaşımının tarihi tecrübeleri kavranmadan ; Kürdistan devrimi için doğru bir perspektife sahip olunamaz. Ülkemizde bu konuda genellikle iki sakat eğilim mevcuttur. Bunlardan birincisi, Kürdistan'ın dışında diğer ülke ve halkların kurtuluş mücadelelerini incelememe, yalnızca tradisional Kürdistan'ı mücadelenin basit bir tekrarıyla yetinme eğilimidir. Bu eğilim özellikle ilkel Kürt milliyetçilerinde ve Kürt reformist hareketinin bir kesiminde mevcuttur. İdris-i Bitlisli'den başlamak üzere günümüze kadar kurtuluşu, Kürdistan'ı işgal altında tutan güçler arası çelişkilerden yararlanmada gören bu eğilim, her seferinde kafası kesilmekte, budanıp dumura uğratılmaktadır. Bu eğilim her seferki ahmaklığı, kendi giyotininin hazırlanmasında yardımcı rol oynamasıdır. İkinci eğilim ise, Kürdistan gerçeğini asla kavramayıp diğer ülkelerin kurtuluş mücadelelerini inceleyen ve bazı ülkelerin kurtuluş mücadelelerinin strateji ve taktiklerini Kürdistan'a tıpa tıpa uygulamaya çalışan taklitçi eğilimdir. Bu eğilim özellikle uluslararası komünist hareketin Kürdistan'da yankı bulmasıyla gelişmeye başlamıştır. Bu ikinci eğilim Kürdistan'da mücadele etmek isteyen ve marksist maskeli olan birçok sosyal şöven ve Kürt küçük burjuva hareketinde mevcuttur. Tabii ki iki hatalı eğilimin karikatürü durumunda olan hareketlerde yok değildir. Kürdistan Proletarya Hareketi bu iki zararlı eğiliminde eleştirisini yapmak, hem diğer ülkelerin kurtuluş tecrübelerinden öğrenmeli hemde Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesini tradisional bir çerçeveye

hapsetmemeli, günümüz Kürdistanında verilen mücadeleyi geçmişte verilen mücadelenin basit bir tekrarı olarak sürdürmemelidir.

Kürdistan tarihinin yakın geçmişinde 1975 yenilgisi gibi bir yenilgi yaşandı. Bu yenilgi üzerine çok şey yazıldı çizildi. Özleştirir mahiyetinde olan Kürt feodal-burjuva hareketinin özleştiriride çıktı. Geçmişte sosyal emperyalizme kuyruk sallayan birçok Kürt hareketi Avrupa sosyal demokrasisine yöneldi. Revizyonist ülkelere karşı, siz olmazsanız sosyal demokratlar olur tarzında tavırlar içerisine girildi. Kimi Kürdistan hareketlerinde kulaklarına pamuk tıkayıp sosyal-emperyalistler ve onların bölgedeki işbirlikçileri olan bazı devletlerle ilişkilerini sürdürmeye devam ettiler. Kürt halkı sosyal-emperyalistlerin sömürgecilere verdiği destekle katledilirken, sesini duymamazlıktan geldiler. Bugün bunlar şu veya bu ölçüde eski tavırlarını sürdürüyorlar. Tabii ki bunlar bu tavırlarını ; marksist-leninist olmakla, proleter enternasyonalist olmakla, milliyetçi olmamakla açıklamaya çalışıyorlar. Onların bu konudaki izahları Kürdistan halkını ikna etmiyor, tam tersine onlar halkımızın kin ve öfkesini kendi üzerlerine çekiyorlar. Onlar geçmişte İran ve Türkiye'deki rejimlerin "güçlülüğü"nü ABD emperyalizmine bağlıyorlardı ve bununla açıklıyorlardı.

Ki, bizce de Türkiye ve İran ABD'nin bölgedeki jandarmalığını üstlenmişlerdi. Peki Irak ve Suriye "gücünü" hangi devletten alıyordu ? Irak, 1975 senesinde halkımızı napalmırla topyekün imhaya yönliren güç ve desteğini kimden alıyordu ? Gerilla savaşı konusunda oldukça yetersiz olan Irak sömürgeci generallerini kim yönetiyordu ? KDP'nin o dönem giderekten ABD "yanlısı bir politika" izlemesinin uluslararası sebepleri nelerdi ? Tüm bu sorunların gerçekçi cevapları verilmeden Güney Kürdistan'daki

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin dünü ve bugünü açıklanamaz. Milli Kurtuluş savaşımız için doğru bir rota çizilemez. Onun içindir ki özellikle 1970 sonrası KDP'nin mücadelesini incelemek, Kahraman peşmerge güçlerinin 1966-1968 yılları arasında düşmana karşı gösterdiği efsanevi kahramanlıklarından öğrenmek, Kürdistan proletarya hareketi için oldukça önemlidir. Kürdistan proletaryası kendi ülkesinde 100 yıldan bu yana verilen milli kurtuluş savaşımının tecrübelerinden öğrenmek zorundadır.

Kürdistan'da uzun yıllar anti-emperyalist ve anti-sömürgeci mücadelenin başını çeken Mustafa Barzani önderliğindeki KDP, 1970 senesinde ikinci bir kez sömürgeci Irak devletini köşeye sıkıştırıyor ve 11 Mart 1970'te Ahmed Hasen El-Bekir önderliğindeki Irak devletini ikinci kez Kürtler için otonomi vermeye zorluyordu. 11 Mart 1970'te KDP ve Irak devleti arasında gerçekleştirilen antlaşma gereğince, "Irak Kürdistanı"nda yaşayan Kürtlere otonomi hakkı tanınmıyor, ikisi gizli onbeşi açık olmak üzere onyedimaddeden oluşan bir otonomi antlaşması imzalanıyordu. Antlaşmanın imzalanmasından sonra onbeş maddeyi Irak radyo ve televizyonu yayınlıyarak kamuoyuna duyuruyordu.

KDP önderliği, bu hakların koparılmasını verdiği uzun mücadeleye bağlıyor ve seviniyordu. Irak Devleti ise kendi bazı iç ve dış sorunlarını halletmek için, antlaşmayı taktik bir anlaşma olarak görüyordu. Irak'ın antlaşmayı taktik bir anlaşma olarak gördüğü, nitekim daha sonraki yıllarda ortaya çıktı. Zaten oldum olası, sömürgecilerin, hakim sınıfların ve günümüzdeki burjuvazinin genel karakteridir, sıkıştıklarını hemen yaptıkları reformlarla kendilerine karşı olan hareketi pasifize etmeye çalışırlar. Eğer anti-burjuva veya anti-hakim

sınıf hareketinin önderliği devrimci bir önderlik değilse, hakim sınıfların yaptığı reformlarla yetinerek, daha sonra kendisi için kurulacak darağacının ağaçlarının hazırlanmasında katkıda bulunur. Yani kendi giyotininin hazırlanmasında katkıda bulunur. Kendisine karşı gelişen mücadeleden dolayı baskı mengenesini sıkıştıramayan hakim sınıflar, yaptıkları reformlarla mengenelerinin dişlerini yağlamak için fırsat elde ederler, kısa bir dönem sonra eskiye nazaran daha tecrübeli ve daha maharetli bir tarzda baskı mengenelerini sıkıştırmaya devam ederler. Baskı altında tuttukları güçleri habire sıkıştırarak onları iliklerine kadar sömürürler. Onları kendilerine bağlı modern kitleler haline getirmeye çalışırlar. Oldum olası hiçbir ayrıcalıklı sınıf veya güç kendi elindeki ayrıcalıkların alınmasını, kendi saltanatına son verilmesini istemez. Bırakalım ayrıcalıklı güç veya burjuvaziyi bir yana, modern dünyamızda sınıf bilincine varmamış proletarlar dahi kendi burjuvazilerinin elindeki sömürge alanların, burjuvazilerinin elinden çıkmasını istemezler. Hatta bazı sol maskeli sosyal şöven akımlar bu konuda kendi bujuvazilerini desteklerler. Lenin bu türleri "sömürgeci sosyal şövenler" olarak niteler. Sömürgeci veya hakim güç, eğer kendisine karşı yönelen hareketi iyice kontrol edemiyorsa, onu diğer değişik kanal ve yollarla kendisine bağlı kılmaya çalışır. Sömürgeci güçlerin karşısına ottonomi gibi reformist bir talepte dikilen Kürt-feodal burjuva güçlerinin akibeti, hakim güçlerin karşısına dikilen ve reformist birtakım çözümler peşinde olan güçlerin akibetinden farksızdır. İşçi sınıfı burjuvaziye karşı verdiği mücadelede aynı sorunla karşılaşır. Burjuvazi sıkıştığı anda yaptığı birtakım reformlarla işçi sınıfını pasifize etmeye çalışır. Örneğin 15-16 Haziran Türkiye işçi sınıfının eylemini göz önüne getirmekte yarar var. O dönem Türk hakim sınıfları, işçi sınıfının özgür sendikalaşma hakkını gasp etmek için yeni bir kanun tasarısı hazırlayıp yürürlüğe koymaya çalıştılar. Türkiye işçi sınıfı büyük sanayi kentlerinde, özellikle İstanbul'da ayaklandı. Türk burjuvazisi, işçi sınıfının tamamıyla kendisine yönelerek kendisini yıkması için hemen geri adım atmak zorunda kaldı. Yaptığı birtakım reformlarla devrimci bir önde-

rikten yoksun Türkiye işçi sınıfını pasifize etti.

Sömürgeciler, burjuvazi ve diğer tüm hakim sınıflar saltanatlarını tehlikede gördükleri anda oldum olası reformlara başvurmuşlardır. Ezen ve ezilenlerin tarihi bunun sayısız örnekleriyle doludur : Sömürgelede reformlar anti-sömürgeci mücadelenin sömürgecileri tehdit ettiği dönemlerde yapılır. Burjuvazi ve diğer hakim sınıfların iktidarda olduğu ülkelerde ise, reformlar genellikle emekçi sınıfların mücadelelerini yükselttikleri dönemlere tekabül eder. Yoksa ne sömürgeciler, ne burjuvazi nede diğer ezen kesimler durup dururken reformlar yapmamışlardır. Ezenler sıkıştıkları dönemlerde yaptıkları reformlar ve verdikleri kırıntı bir takım haklarla, ezilenleri "daha fazla ne istiyorsunuz, işte haklarınızı aldınız" gibisinden demeçlerle ezilenleri yoldan çıkarmaya çalışırlar, özellikle ezilenler arasına soktukları ajanları vasıtasıyla, ezilenlerin kendilerine verilen haklar için şükür etmeleri propagandasını yaparlar, "Hak verilmez alınır" gerçeğini tersyüz ederler, ezilenlerin kendi kendilerini hak sahibi ettikleri hazını duymamaları için olmadık yollara başvurlar. Çünkü ezilenlerin bu hazı tatması demek, zulüm kalesinin kapısının kırılması, ilk öncü birliğin hakim sınıfların kalbine doğru yürümesi demektir. Özgürlüğünü tamıymış bir ulusun, özgürlüğünü hiçbir zaman kolay kolay kaptırmayacağı gerçeği, uzun mücadeleler sonucu birtakım haklara kavuşmuş bir işçi sınıfının, bu hakların elinde alınması halinde birkaç günde barikat savaşına gideceği olgusu, tadılmış hak hukuk ve özgürlük hazından kaynaklanmaktadır.

Hakim sınıfların ve sömürgecilerin, "büyüklerinden" dolayı ezilenleri hak hukuk sahibi ettikleri konusundaki propagandalara cevap vermek için insanlık tarihine bakmak gerekiyor. Köleler köle sahiplerine karşı ayaklanmadan, köle sahipleri kendi iktidarlarını gönül rızalarıyla terk edermiydi ? Serfler feodalere silah elde bağımsızlıkları için çarpışmadan, sömürgeciler onlara özgürlüklerini bağış etmiş ? Tüm bu gerçeklerden dolayıdır ki ezilen halk sınıf veya güç, kendisine karşı olan güce karşı mücadelesini şahlandıran ; kendisini asla pasifize etmemeli, kendisini ezenin vereceği bir-

takım göstermelik haklara aldanmamalı, fırsatı iyi değerlendirip kendisini ezen gücü sonuna kadar mahfeditip, mümkün merteye yok etmelidir. Ezen ve ezilenlerin arasındaki savaşın tecrübeleri tüm ezilenlere bunu öğretir. Aksi taktirde ezen güç durumunda olan güç, bir dönem sonra nefes alır, dinlenir, kendisini toparlar ve ezilen güce karşı yeniden taaruzla geçer. Reformlara aldanmaya ve kapitalizmden sosyalizme geçiş kesiti için, Stalin ezilenlerin tarihinden çıkardığı dersler ışığında şu önemli tespiti yapmaktadır :

"Bu bakımdan, kapitalizmden sosyalizme geçiş ve işçi sınıfının kapitalist boyunduruktan kurtulması yavaş yavaş değişmelerle, reformlarla değil, ancak, kapitalist sistemin nitel değişmesiyle, devrim yoluyla gerçekleşebilir. Bu bakımdan, politikada hata yapmamak için, devrimci olmak gerekir reformist değil."⁽¹⁾

Stalin kendi geçmiş devrimci pratiklerinin ve dünya ezilen sınıf ve halklarının geçmiş tarihi tecrübelerinin incelenmesi neticesinde böyle bir sonuca varıyor. Ve ezilenlerin önüne toplumsal niteliksel gelişmeyi görev koyuyor. Toplumsal niceliksel değişmeyi değil (Bu dönem gündeme gelebilecek demokrasi mücadelesinin reddi anlamına gelmez) Gerçekte Stalin'in bu tespiti oldukça doğru bir tespittir. Eğer Kürt halkı ve Kürdistan Proletarya hareketi kendi Milli Kurtuluş politikasında hata yapmak istemiyorsa ; devrimci olmak zorundadır, reformist değil. Günümüz Kürdistan'ında Ottonomi reformizme, gerçek bağımsızlık ise devrimciliğe tekabül eder. Yani ottonomi talebi nicel değişmelere, bağımsızlık talebi ise nitel değişmelere tekabül eder. Ottonomist talep Kürt toplumunda gerçekleşecek nicel bir takım gelişmelerin peşinden koşar, bağımsızlık talebi olan devrimci talep ise Kürdistan genelindeki nitel değişimin peşinde koşar. Günümüzde ottonomi talebi gibi reformist bir talep halkımızın kurtuluş mücadelesine gem vuran, sömürgecilerle sürekli uzlaşma eğilimini içinde bulunduran, halkımızın kurtuluş mücadelesinin karşısında duran gerici bir taleptir. Yıllardır Güney Kürdistan'da halkımızı bu gerici talep peşinde koşturmuş burjuva feodal önderlik 11 mart 1970'te Irak sömürgecilerini iyice köşeye sıkıştırdığı halde, son

vurucu hamlesini gerçekleştirmiş, Irak sömürgecileriyle uzlaşmıştı. Irak sömürgecilerinin güçlenmelerine nefes alıp yeniden Kürdistan'a saldırmaları için dinlenme fırsatı veren uzlaşma metni şu maddelerden ibaretti :

1 - Kürtlerin çoğunlukta oldukları bölgelerde, Kürt dili Arapçanın yanında resmi dildir, bu bölgedeki eğitim dili Kürtçedir. Kürt okullarına Arapça dili ikinci dil olarak öğretilir, diğer yandan Irak'taki diğer tüm Arap okullarında Kürtçe ikinci dil olarak öğretilir.

2 - Kürt halkının çoğunluğunun yüzdesine göre ve yeteneklerin göz önünde bulundurulmasına göre, Kürtler tüm yüksek mevkilerde, bakanlıklarda ve askeri önderlikte yer alırlar, hükümetin yaptığı tüm ticarete ortaklırlar.

3 - a - Radyo ve televizyonda Kürtleri ilgilendiren tüm şeyler "Kürt Kültür ve Enformasyon Umumi Müdürlüğü'nün emrine verilir.

b - Okullardan atılan öğrenciler geri alınacaktır.

c - Kürt bölgesindeki okul sayısının artırılması, yabancı ülkelerde eğitim görecektür Kürt öğrencilerine burs verilmesi, üniversite ve askeri akademilerde okuyan yüzde oranına göre doğru paylaşımın sağlanması.

4 - Kürt bölgelerindeki devlet makamlarına Kürtlerin getirilmesi, veya Kürtçe bilenlerin.

5 - Kürt halkının kendi sendika ve örgütlerini (örneğin öğrenci, gençlik, kadın, işçi, köylü, öğretmen dernekleri gibi.) kurma hakkı vardır.

6 - Kürt bölgelerinde zarar görenlere tazminat ödenmesi, belli bir oranda Kürt bölgelerini geri kalmaya zorlayan nedenlerin göz önünde bulundurulması genel ekonomik bir planın gerçekleştirilmesinde, Kürt silahlı hareketinde yer alan ve kayıp veren ailelere malülük maaşının bağlanması, keza yine bu savaşa katılmış sakat ve çalışmayacak durumda olanlara maaş bağlanması. Yeni yerleşim alanlarının inşaatı ve işsizlere iş sağlanması.

7 - İster askeri, ister sivil alanlarda olsun işlerinden atılan Kürt işçi ve memurlarının işlerine geri alınmaları. Eğer boş yer yoksa boş yerler yaratılmak zorundadır.

8 - Kürtlerin ve Arapların eski yerleşim merkezlerine dönmelerinin sağlanması. Eğer genel çıkarları açı-

sından hükümet bir Kürt köyünü almak istediğinde Kürtlere bedeli verilmek zorundadır.

9 - Toprak reformunun hızlandırılarak tatbik edilmesi, feodalizmin dağıtılması ve toprakların köylülere bölüşülmesi. Savaş yılları döneminde borçlarını ödemeyen köylülerin vergi borçları iptal edilir.

10 - Geçici Temel Anayasa aşağıdaki şekliyle değiştirilir :

"Irak halkı iki ana milliyetten oluşur, Kürtler ve Araplar. Anayasa Irak birliğinin çerçevesi dahilinde tüm azınlık milliyetlerin haklarını ve Kürt ulusunun ulusal haklarını tanıyarak Kürt dili Kürt bölgelerinde Arapçanın yanında resmi dil olacaktır."

E.M. Paragraf 10 değiştirilmeden son şeklini alan anayasaya alınacaktır.

11 - Radyo istasyonu (Gizli Kürt radyo istasyonu kast ediliyor) ve ağır silahlar hükümete geri verilecektir. Ama bu anlaşmanın hükümleri gerçekleştirildikten sonra olacaktır.

12 - Cumhuriyetin bir başkan yardımcısı Kürt olacaktır.

13 - Vilayetler kanunu bu anlaşmaya uygun olarak değiştirilecektir.

14 - Resmi bir halk oylamasından sonra, Kürt halkının kendi kendisini yönetebilmesini pratiğe geçirebilmesi için Kürtlerin çoğunlukta olduğu vilayetler ve yönetim birimleri birleştirilecektir. Bu bölgedeki maden kaynaklarının işletilmesi merkezi hükümetin sorunu olacaktır.

15 - Kürt halkı yüzde oranına göre yaşama erkine ortak olacaktır.

Uzlaşma metninin o dönem açıklanmayan iki maddesi ise şöyle :

16 - Anlaşma dört yıl zarfında yani 11 Mart 1974'e kadar gerçekleştirilmek zorundadır.

17 - Kürtlerin çoğunlukta olduğu bölgelerin tespiti için, resmi halk oylaması bir yıllık bir süre zarfında gerçekleştirilmelidir.⁽²⁾

KDP ve Irak devleti arasında gerçekleşen bu anlaşma ile Güney Kürdistan'daki peşmerge savaşı pasifize edildi. Bu anlaşma ile Kürt halkına vaadedilen haklar sadece bir aldatmacadan ibaretti. Irak sömürgecileri reform yapar görününerekten Kürdistan'daki milli direniş karşısında zaman kazanmak istiyorlardı. Nitekim sömürgeci Irak devleti sıkıştığı her dönemde bu tür vaatlerde bulunmuştu. Irak kısmen Kürtlerin lehine olan uluslararası politikayı kendi lehine çevirmek istiyordu.

Bunun için oldukça sinsi ve kurnaz bir politika ile Kürdistan milli hareketini tecrit çemberine almanın hazırlığına girişti.

Stratejik hedefine varma savaşında tüm önemli planlarını düşmanlar arasındaki çelişkilerden yararlanma üzerine inşaa eden Mustafa Barzani, İran ve Irak arasındaki mevcut çelişkilerden yararlanarak, İran'ın müttefiği durumunda olan güçlerle ilişkilerini sıklaştırıyordu. Diğer taraftan Irak Komünist Partisi ile girdiği ilişkilerden dolayı revizyonist birçok ülkenin indirek desteğini kazanıyordu. Sıkıştığı dönemlerde oldum olası soluğu Kürdistan dağlarının peşmerge arasında alan Irak Komünist Partisi KDP'nin yanında Baasçılara karşı mücadele veriyordu. Irak devleti KDP ile yaptığı 11 Mart 1970 antlaşması ile, KDP'yi kendi mütteliklerinden adım adım tecrit etti.

"Düşmanımın düşmanı dostumdur" anlayışından hareketle ; uzun yıllar sömürgeci devletler arasındaki çelişkilerden yararlanarak mücadele vermeye çalışan M. Barzani bu anlayışın Kürdistan pratiğinde her dönem geçerli olamayacağı gerçeğine gerekli önemi vermedi. Ki, Kürdistan tarihinde Kürt halkının Kurtuluş Mücadelesine karşı, sömürgeciler sürekli ortak hareket etmişlerdi.

Kürt Halkının kurtuluş mücadelesi karşısında birbirlerine karşı olan kanlı-bıçaklı tavırlarını her dönem bir kenara bırakan sömürgeciler, sürekli son tahlilde birleşmesini bilmişlerdir. Örneğin Fars-Türk çatışmasının uzun tarihi kökleri olmasına rağmen, tarihte Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine karşı bir Fars-Türk ittifakı ola gelmiştir. Yalnızca bin dokuzyüzlerden bu yana Kürt halkının Kurtuluş Mücadelesine karşı onlarca kez Fars-Türk ittifakına rastlamak mümkündür. 1927 İhsan Nuri Paşa önderliğindeki Ağrı (Ararat) dağı ayaklanması esnasında : Kürdistan Milli Kurtuluş Peşmergelelerini kuşatma altına almayı Türk Devleti, İran'la yaptığı bir toprak takası neticesinde, Ulusal Kurtuluş Birliklerini kuşatmaya alabildi. Bu toprak takası gereğince Van dolaylarındaki bazı topraklar İran'a bırakıldı, bunun karşılığında Ağrı dağının İran topraklarında kalan arka etekleri alındı. Böylelikle 1639 Kasrı Şirin antlaşmasının ile çizilen Türk-İran sınırı

yeniden düzenlenmiş oldu. 1947'de Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin yıkılışından sonra, Barzan bölgesine çekilen Kürt savaşçıları Türk, İran ve Irak'ın ortak saldırılarıyla karşılaştılar. 500 Kürt peşmergesi Barzan'dan Sovyet sınırına yürürken 52 gün süren yürüyüş boyunca, Türk ve İran birliklerinin yoğun saldırılarıyla karşılaştılar. 1975'te Güney Kürdistan'da yaşanan yenilgide sömürgeci devletlerin tavrı yine ortak oldu.

Sömürgeci devletlerin halklarımızın kurtuluş mücadelesine karşı ortak tavırları dönem dönem yapılan resmi anlaşmalarla da belgelenmiştir. Örneğin 8 Temmuz 1937'de Tahran'ın Sadabad Sarayı'nda bu cinsten bir antlaşma Türkiye, İran, Irak ve Afganistan tarafından imzalandı, daha sonraları bu antlaşma 1955'de Türk Devletinin girişimiyle gerçekleşen Bağdat Paktı ve Cento gibi antlaşmalarla yenilendi. Sâdâbat, Bağdad paktı ve Cento esas olarak Kürt Kurtuluş mücadelesine karşı imzalanmış antlaşmalardır. Sömürgeciler zor durumda kaldıkları, her dönemde, akıl hocaları onlara bu antlaşmaları hayata geçirmelerini aksi taktirde sonlarının gelebileceğini söylerler. Coşkun Kırca isimli Türk köşe yazarı, sömürgeci devletlerin son yıllarda bu antlaşmaları hayata geçirmemelerinden yakınlıkla Sâdâbad paktı antlaşmasının yedinci maddesini hatırlatır ; "Sâdâbad paktı'nın 7. maddesi aynen şöyledir : "Bağıtlı yüksek taraflardan her biri, kendi sınırları içinde diğer bağıtlı tarafların kurumlarını yıkmak, düzen ve güvenliği sarsmak veya hükümet rejimini bozmak amacıyla silahlı çete, topluluk veya örgütlerin kurulmasını ve bunların eyleme geçmesini engellemeyi yükümlenir"⁽³⁾ Antlaşma ile hedeflenen gücün ismi direk verilmiyor, hedeflenen güç "silahlı çete", "topluluk" veya "örgüt" olarak sıfatlandırılıyor. Coşkun Kırca daha da ileri giderek İran ve Irak arasındaki husumetten yakınıyor, "bölücüler" olarak nitelediği Kürtler ve Sâdâbat Paktı antlaşması hakkındaki düşüncelerini şöyle dile getiriyor : "Bu karşılıklı yıkım siyasetinin bir sonucu da aslında aynı hedefte birleşen bölücülerin (Kürtlerin b.n), sınırın öbür tarafındaki fikirdaşlarının ezilmesine seyirci kalmak zorunda oluşlarıdır. Bu dışardan bakılınca çok garip görünen bir taktiktir. Fakat, bölücülerin (Kürtlerin)

içinde buldukları şartlarda, başka bir seçenekleri yoktur. Evet ! ... İran'daki bölücü sınırın öte tarafındaki bölücüyü ezen Irak'tan destek alır. Irak'taki bölücü de sınırın öbür tarafındaki bölücüyü ezen İran'dan destek görür. İlk bakışta sanırsanız ki, İran'daki bölücü, Irak'taki bölücüyle ve Irak'taki bölücü de İran'daki bölücüye karşıdır. Hayır, değildir. Bu sadece zevahirde böyledir. Gerçekte katlanmak zorunda kaldıkları bu durum sayesinde bölücüler hem İran'ı hem Irak'ı zayıflatmaktadır. Nitekim, İran'daki bölücü ile Irak'taki bölücünün aynı amaçta birleştikleri, her ikisinin de Türkiye'yi hedef tutan bölücüye destek vermelerinden bellidir.

Aslında üç komşu devletin (İran, Irak ve Türkiye) bütünüyle 7. maddesi, Türkiye, İran ve Irak'ın bu ortak yüksek çıkarların bilincine, ortaklaşa erişebileceklerini göstermesi bakımından büyük özen taşır. Türk diplomasisinin başlıca gayelerinden biri, İran ve Irak'ta bu ortak bilinci yerinde yaşatabilmektir. Bunun için ne yapmak ve ne yapmamak gerekir ?"⁽⁴⁾ Kürtlerde bir söz vardır ; "Adamın dobra düşmanı iki yüzlü dostundan iyidir". Gerçektende öyle. Coşkun Kırca Kürt ulusunun Kurtuluş Mücadelesinin yeminli düşmanıdır. Kürt ulusunun Kurtuluş Mücadelesi karşısındaki tavrını oldukça dobra bir dille, dile getirmiş. Eğer Kürt sozcüğünü "bölücü" sözcüğü ile maskeleyememiş olsaydı dahada iyi ederdi !!! Coşkun Kırca'nın bu tavrı insanlara düşüncelerini daha dobra dile getirebilme konusunda, bazı sol maskeli sosyalşöven hareketlere iyi bir örnek olur.

Kürt halkının mücadelesine karşı oldukça eski köklere sahip olan Türk-Fars işbirliğinin yanısıra, halkımızın mücadelesine karşı sömürgecilerin işbirliği dönem dönem Türk-Arap, Arap-Fars, Arap-Arap, Arap-Türk-Fars işbirliği olarak göndeme gelmiştir. Örneğin 1963 yılında kahraman Peşmerge birlikleri çiyayê Metinan eteklerinde Suriye ve Irak ordularıyla çatışmak zorunda kalmışlardı. O dönem Peşmerge güçlerinin direnişi karşısında zor durumda kalan Irak Baasçılarının yardımına Suriye Baasçıları yetişmişti. 1975 yılında gündeme gelen Fars-Arap işbirliği Türk desteğiyle pekişti. Kürdistan tarihi aynı zamanda halkımızın mücadelesi karşısında dikilen sömür-

geci güçlerin işbirliği tarihidir. Kürdistan hareketi, Kürdistan'ı işgal altında tutan dört sömürgeci devletlen hesaplaşmanın plan ve hesaplarını yapmadığı müddetçe başarısız kalmaya mahkumdur. Tarihimizde defalarca görüldüğü gibi, yalnızca Kürdistanın bir parçası veya bir yöresinde örgütlülüğü sınırlı kalmış hareketler sürekli yenilgiden kurtulmamıştır. Onların bu tavrı birazda kendi halkının öz gücüne inanamalarından kaynaklanıyor. Kürdistan halkını hiçbir zaman tek bir bayrak altında birleştirmeye inanmayan Kürt feodal-burjuva güçleri sürekli kurtuluşu bazı sömürgeci güçlerle işbirliğinden aramışlardır. Sınıf hareketleri gereği Kürdistan halkının dev gücünü göremeyen bazı parti ve örgütlerin umutları halen günümüzde de sömürgecilerle girdikleri bazı ilişkilidir.

Bir halkın kurtuluşunun ancak kendi öz eseri olabileceği, Kürdistan'ın hangi parçasından gelirse gelsin tüm Kürt Ulusal Kurtuluş mücadelesine karşı sömürgecilerin eninde sonunda ortak tavır takınacakları gerçeğini kavramayan Mustafa Barzani'de Güney Kürdistan'da 1970 senesine kadar elde edilen kısmi başarılarla yetinme yolunu seçti. Hiçbir zaman sömürgeci Irak devletini tamamıyla imha etme yolunu seçmedi. Kahraman peşmerge güçleri Henderik ve Çiyayê Metinan gibi cephe savaşlarında oldukça üstün başarılar elde etmelerine rağmen, bu başarılar Bağdat'ın düşürülmesine dek vardiştirilmedi. KDP Irak Komünist Partisi ile girdiği ilişkinin dışında Irak'taki muhalefet güçlerini derleyip toparlayacak bir ilişki ağı içerisine girmedi. Diğer tarafta Kürdistan'ın diğer parçalarından gelip Güney Kürdistan'daki ihtilale katılan insanlar, Kürdistan'da bir dönem sonra gündeme gelebilecek genel büyük bir ayaklanma için eğitilip örgütlenilmedi. Kürdistan'ın diğer parçaları örgütsüz bırakıldı, varolan örgütlerle de gerekli hayati ilişkiler geliştirilmedi. Güney Kürdistan'daki Kürt halkının örgütlülüğü adım adım Kürdistan'ın diğer bölgelerine taşınması gerekirken, sadece bazı reformlar peşinde koşuldu. Hatta PDK Kürdistan'ın diğer parçalarında büyük örgütlülükler yaratabilecek kişilere karşı lönem dönem engeller çıkardı.

(Sürecek)

Paris'ten

7-11 Ocak 1989'da Paris'te kimyasal silahları konu alan bir uluslararası konferans yapıldı. Bu konferans Kürdistan "GUERNICA"sı olan HALEPÇE katliamından sonra gündeme geldi ve kararlaştırıldı. Konferans öncesi, Fransa Devlet Başkanı François MITTERRAND ve dönemin ABD Başkanı Ronald REAGAN tarafından gelmiş ve genelde kabul görmüştü. Bilindiği gibi emperyalist ve sosyal-emperyalist sistemin tüm basın ve yayın organları bu konferansı tarihsel önemi üzerine aylarca yazıp çizdiler. Burjuva-revizyonist basının aylarca propaganda ettiği nokta: "artık kimse savaş istemiyor", "eğer 150'ye yakın devlet böyle bir protokolu imzalıyorsa, demekki herkesin ortak kaygısı, insanlığın geleceğidir." Yolundaki iddialarla bezenmiş, bir dizi insan kavramı ile süslenmiş laf salatasını alayıp pullamaktan öteye gidemediler. Konferans'a katılan güçler bilindiği gibi yine bir dizi kararlar aldılar. Konferansın konusu olan kimyasal silahları bir çok defa kullanmış olan bir çok ülke, bu konferans'ta da "barış meleği" kesilerek, silahsızlanma şampiyonluklarını bu alanda da sürdürdüler. Emperyalistlerin giriştikleri barış manevraları tabiatlarıyla bağdaşmıyor. Daha dün Vietnam'da Afganistan'da, Kürdistan'da veya daha başka bir dizi ülkede bu silahları kullanan yada bu silahların üretimi için, geri kalmış ülkelere temel üretim maddeleri veren ve yapımına doğrudan katılan kendileri değilmiş gibi...

Emperyalist ve sosyal-emperyalist güçlerin giriştikleri bu manevralar, dünya kamuoyunu aldatmak, kendilerinin yıllardan beri dünya halklarına karşı işledikleri cinayetleri ve suçları gizlemek için yürütülen faaliyetin bir yanını oluştururken, diğer yanda, toplu kitle katliam araçlarının bir avuç emperyalistin denetiminde toplama savaşının bir parçası olarak kavramak gerekir. Çünkü kimyasal silahlar, başka bir deyişle "fakirlerin atom bombası" geri kalmış ülkelere üretilmesi emperyalistlerin dünya hegemonyasını sağlama stratejisine uygun düşmüyordu. Dolayısıyla bu soruna büyük yayılcı güçlerin genel çıkarları doğrultusunda bir çözüm gerekiyordu ve bu amaçla,

komedî denilen konferans tezgahlandı ve yürürlüğe konuldu. Yoksa, emperyalistlerin "dünya halklarının geleceğini düşündüğü" şeklindeki savlar var olan olgularca çürütülmektedir. Bugün gezegenimizi bir kaç defa imha edebilecek nükleer potansiyele sahip olan ve bu alanda alabildiğine rakabet içinde olan bu güçlerin, kimyasal silahlar konusunda samimi olduklarını sanmak çocukluktur. Emperyalistlerin giriştikleri bu silahlanma yarışını iddia ettikleri gibi dünya halklarının güvenliğini sağlamak için değil, aksine dünya hegemonyasını sağlamak için bu aracı üretiyorlar. Bu konferans ve İnsan Hakları ile yapılan bir dizi uluslararası toplantıya cellatların davet edilmesinin anlamsız bir tarafı yoktur. Çünkü konferansı örgütleyen güçlerin kendileri 16 Mart 88 de yapılan HALEPÇE katliamının ve daha başka bir dizi uluslararası katliamının doğrudan sorumlularıydılar. Yaptıkları antlaşmaları göz önüne alarak yapmazlar. Dolayısıyla antlaşmayı imzalayan ülkeler istedikleri zaman, ezilen halkların aleyhinde antlaşmanın getirmiş olduğu sınırlamaların dışına çıkabilirler. Kürdistan'lı yurtsever haklı olarak Faşist Sadam Hüseyin'in bir dizi uluslararası antlaşmayı çiğniyerek insanlığa karşı suç işlediğini ve bundan dolayı bir uluslararası mahkemece yargılanması gerektiğini talep ettiler. Çünkü Sadam yönetimi HALEPÇE katliamıyla birlikte insanlığa karşı suç işlemiştir. Bu suçu bir dizi uluslararası belge ile somutlaştırma yerine, bir kaç üstü kapalı protesto dışında hiç kimse antlaşmalarının zorunlu kıldığı müeyyidelerle baş vurmadı. Hatta bir çokları Irak devletinin sözcüleri kesilerek kral'dan çok daha kralcı oldular. Biraz daha açmak gerekirse konumuzun kendisiyle doğrudan ilişkili olduğundan, 1925 Cenevre antlaşmasına bir göz atmakta yarar vardır. Bu antlaşma kimyasal silahları kullanabilecek olan ülkelere karşı, bir dizi yaptırımları öngörüyor ve cezalandırmasını gerektiriyordu. Nazi savaş suçlularının yargılandığı Nürnberg Mahkemesi tüzüğü "savaş suçları" ve "insanlığa karşı işlenen suçlar"ı tanımlarken, sanki faşist Baas yönetimini anlatıyordu: "savaş kural ve yasalarının çiğnenmesi, sınırsız cinayetler, işgal edilen bölge sivil halkının zorunlu çalışma ve başka

amaçlar için zorunlu göçe tabii tutulması, tutsakların katledilmesi, kötü muamele görmesi, kamu ve özel malların talanı, sebepsiz yere köy ve şehirlerin yıkımı...." denilerek bu kavramın içini dolduruyordu. Elbette, bu antlaşmaları imzalayan güçler Saddam'ın yargılanmasından yana olmayacaklar. Çünkü aynı cinayetleri kendileri de işlemişlerdir. Kısaca toparlamak gerekirse, emperyalistlerin yaptıkları bu antlaşmalar dünya halklarının gözünü boyamak, işledikleri cinayetleri unutturmak ve kendilerine "insancıl" ve "barış şampiyonu" imajını vererek biraz daha dünya halklarını oyalamaktır. Cellatların karar yetkisine sahip olduğu, kurbanlarının ise alınmadığı bir konferans gayri meşrudur.

En son olarak Konferansa 15 gün kala Irak Kürdistan Cephesiyle bir platform çıkardık. Ortaklaşa Fransızca ve Türkçe çağrılar 4.000 pul, 3.000 afiş ve daha bir dizi propaganda aracını kullanarak kamuoyu yaratmaya çalıştık. Türk Solu ile ilişkiye geçtik onları da bu faaliyetin içine çekmeye çalıştık. Fakat Türk Solu bilinen sosyal şöven yapısından dolayı gereken duyarlılığı göstermedi. Hatta diyebilirizki 70 yıllık sosyal şöven birikimini ortaya dökerek, kendi Kürdistanlı kitlelerini, Kürdistanî faaliyetlerden uzak tutmaya çalıştılar. Fakat bir dizi Kürdistan'lı kitle onları aşarak doğrudan gösteri yürüyüşüne ve daha başka bir dizi faaliyetlere aktif bir şekilde katıldılar. Paris Kawa taraftarları ve Irak Kürdistan Cephesinin ortak platformuna bağlı olarak "KİMYASAL SİLAHLARA KARŞI KÜRDİS-TAN KOMİTESİ" adlı bir komite oluşturduk. 7 Ocak 1989'da Fransa İnsan Hakları Derneği ile Uluslararası İnsan Hakları Federasyonunun aldıkları izine bağlı olarak, KOMİTENİN çağrısı üzerine bir yürüyüş düzenledik. Bu yürüyüş Türkiye ve Kürdistanlı örgütlerden, ERNK, TDKP, HALK EVİ, TKP/B, v.d. güçlerden bazıları destekleyici bazıları ise aktif bir şekilde yürüyüşe katıldılar. Gösteri boyunca TUM İŞGALCI GÜÇLER KÜRDİSTAN'DAN DEFO-LUN!, KÜRDİSTAN'DA KİMYASAL SİLAHLARA HAYİR! KAHROLSUN FAŞİST SADDAM RE-JİMİ! v.b. sloganlar atıldı. Fransız basını geniş bir şekilde faaliyetlerimize yer verdi.

K. Xebat

PARTİNİN YOLU ve MİLLİ MESELE : “KÜRT SORUNU”

Partinin Yolu, Türkiye Komünist Partisi-M-L Hareketi'nin teorik yayın olarak çıkardığı bir dergi. İlk sayısı 15 şubat 1978'de yayınlanmış. Bu sayısında Milli Me-sele ve “Sömürgecilik” meselesi tartışılarak kendi yaklaşımlarını sunmuşlar.

Aradan yıllar geçtikten sonra yapılan konferansta 1978'de yayınlanan yazının dışında çıkmamış. Günümüzde birçok siyasal görüşün milli meselede yeni arayışlar içinde olduğu bir gerçek. Bu yönüyle kısa bir müddet önce yapılan konferanstan dolayı bu konudaki görüşlerine “devam” dediklerinden tarafımızdan eleştirilmesi gerekti.

TDKP içinde yukarıda yazdıklarımız geçerli. Fakat geçirdikleri bölünmelerden dolayı yeni bir biçimde nasıl düşündükleri henüz belirsiz. Ama yine de Parti Bayrağı'nın sayı 5'de yayınlanan yazısı eleştirilmeyecekde değil.

TKP-ML Hareketi, TDKP ve Y.P.K'nin uluslararası sorunlarda hemen, hemen benzeri yaklaşımlarına rağmen esasta ayrıldıkları konu ülke devrimine ilişkin. Kürdistan'ı sömürge olarak getiren birçok Kürt ve Türk örgütü var. Ama bizi onlardan uzaklaştıran başta uluslararası sorunlar ve devrime ilişkin programdır. Bir TKSP'nin Sovyetler Birliği şabolculuğu yapması uluslararası karşı devrimci bir gücün yanında saf tutması bizi onlardan ayıran en belirgin özelliklerden biridir. Keza PKK'nin halka ve devrimcilere karşı olumsuz yaklaşımları bizim ve birçok devrimci gurubun birlikte hareket etmesinin önündeki en büyük engeli teşkil etmektedir. Bunu şundan dolayı yazıyoruz. TDKP, TKP-ML Hareketi sömürgecilik konusunda yanlıgıyada düşseler bu konuda doğrudan devletin yanında saf tutmadıkça birçok konuda söyledikleriyle birlikte irdelendiğinde devrimci saflardadırlar hatta Marksizm-Leninizme en yakın örgütler konumundadırlar. Kuşku-

suzki yalnız başına tayin edici bir öge değildir sömürgecilik. Kürdistanlı bazı örgütlerin sömürgecilik tesbiti olmamakla birlikte pratikte düşmanla değişik boyutlarda kavga vermesi gözlemlenmektedir. Keza bazı örgütlerinde sömürge tesbitine rağmen buna uygun pratik içerisine girmemeside söz konusudur. Fakat bizim için önemli olan Marksist Leninist bir çizginin uygulanması sorunudur.

Sosyalistler bir sorunu ele aldığıında izleyeceği yöntem oldukça önemlidir. Nasıl ki küçük bir hata başka etmenlerle birleşince büyüyüp dal budak salabiliyorsa izlenecek yöntemdeki bir hatada içinden çıkılmaz sonuçlara varabilir. Tam da bu anlamda sorunun ele alınışı önemlidir.

“Türkiye’de milli meselenin devrimin meseleleri arasında çok önemli bir yer tuttuğundan kuşku duyulmaz”, diye başlayan yazısında Partinin Yolu öncelikle Türkiye’de iki ulusun olduğunu söylemekte ve Kürt ulusunuda ezilen bir ulus olarak göstermekte. Ezilmişlik geniş bir kavram. Bir ülkenin ekonomik ve siyasi baskısı ezilmişliğin bir ifadesi. Ama burada önemli olan bu ezilmişliğin hangi yol ve biçimlerde yapıldığı. Devamla bu biçime verilen ad, burada ön plana çıkıyor.

Partinin Yolu'nun Kürdistan'ın işgal edildiğini, yanısıra ilhak edildiğini söylemesi ne kadar olumluysa yüzhlardır bu işgal ve ilhakin genel çerçevesinin değişmeden günümüze kadar devam ettiğini söylemeside o derece yanlıştır. Bu anlayış eşyanın ismini koymada hatalı bir yanı oluşturuyor. İşin bu yanının uzunca ayrıntılarına girmeye gerek yok. Değişen dünyada, değişen Türkiye’de değişmeyen bir Kürdistan. Baskı, sömürü, işgal anlamında binkez evet, ama değişen bir şey var, Türkiye'nin hemen her dönemde kendine uygun sömürü politikasını gündeme getirmesi. Örneğin ; M. Kemal'in ordu-larının Yunanlılarla savaşı sırasında Kürtlerin haklarından, özerkliğinin

den bahsetmesi ardından Kürt isminin yasaklanması son yıllarda ise Kürt sözcüğünün tekrar gündeme zoraki de olsa getirilmesi nasıl açıklanacaktır. Bunları geçelim. Milli mesele kuşkusuzki kapitalizme özgü. Kapitalizm öncesinde uluslar olmadığından ancak milliyetler sorun dan bahsedilebilir. İşte bu noktada feodalizm ve köleci dönemde milliyetler üzerinde bir sömürgecilikten bahs etmek mümkün değil midir ? Mümkündür. Bu konuda çokça verilen örneği bizde verebiliriz. O da Roma imparatorluğunun sömürgeci bir politika izlediğini hatırlatarak. Alıntıyı uzun uzadıya almaya gerek yok. Partinin yolunun sayfa 14’de söylediği önemli ; “Sömürgecilik sorununu değerlendirirken, bu sözleri aklımızdan bir an olsun çıkarmamalıyız” dediği Lenin’in bahsettiği aşamalar konusu. “Kapitalizmin daha önceki aşamalarındaki kapitalist sömürge politikası bile finans kapitalin sömürge politikasından temelden ayrılmaktadır” yaklaşımını kapitalizm öncesine uygulamıyorlar.

Partinin Yolu teorik olarak bu alıntıyı aldığına göre doğru bulmuş, üstelik bunu belirtmiş. Fakat bilnce çıkarmamış.

Sömürgecilik farklı dönemlerde farklı biçimlerde ele alınmıştır. Sömürüsünün biçiminde değişiklikler olmakla birlikte değişmeyen işgal ve ekonomik ve siyasal ilhaktır. Bunlar tüm tarihsel dönemler için geçerli. Ama biçimleri ülkeden ülkeye değişiklikler gösterdiği gibi feodal, kapitalist ve köleci hatta kapitalizmin emperyalizm döneminde de farklılıklar göstermektedir. Hesaba katılması gereken, sosyo-ekonomik biçimlenmeler arasındaki temel farklılıkları görmekten geçer.

Partinin Yolu neden bu konuyu incelemiş, bu belli. Fakat yazı bütünlüklü incelendiğinde şu hemen göze çarpıyor, ciddi bir araştırma noksanlığı. Bunu kendileride belirtiyorlar. Ve çoğunlukla “milli mese-

leye ilgili genel bilgileri ortaya koymak amacıyla olmadığımızdan, gerekli olduğu yerler dışında bu tür bilgi aktarımına yer vermeyeceğiz (s.3) demelerine rağmen en çok yaptıkları da bu. Elbette ki bu yapılmalıydı. Ama Kürt tarihi bilindiği kadarıyla incelenip, geçirdiği aşamalar ve özgüllüğü gözönünde bulundurulardan. O zaman elle tutular bir inceleme olarak kabul edilirdi. Aksi taktirde ön yargılı, dogmatik, sadece bu konuda yazmaktan öteye gitmez. Bu, bir çoklarının hastalığı veya doğrudan olumsuzluğu.

Partinin Yolu'nun milli meselenin tarihsel evrimi, milli meselede çeşitli dönemler ve marksistlerin yaklaşımları konusunda yazdıkları bir çok şey doğru. Elbette hepimiz marksist literatürdeki aynı kitapları okuyoruz. Ama yorumunda, somut koşulların somut tahlilinde ayrılıyorsak genel doğruları red etmemiz ne istenilecek nede istediğimiz bir durumdur. Bu anlamda kapitalit dönemine ilişkin söylediklerinin çoğunu kabul ettiğimizi belirtelim. Zaten ayrı noktaları belirtmeye çalışacağız. Partinin Yolunun genel doğruları nasıl yorumladığını belirteceğiz.

Partinin Yolu'nun komünist olarak gördüğü İbrahim Kaypakkaya'nın milli mesele konusunda söylediği bazı görüşleri red etmesi olumlu bir adım. Ama yeterli olmayan, geliştirilmeyen yaklaşımları var.

İ. Kaypakkaya'nın kendi yaşadığı dönemde Kürt ulusunun varlığını dahi kabul etmeyenler karşısında Kürtlerin bir ulus olduğun kabullenmesi, Kemalizm konusunda ileri sürdüğü görüşler elbetteki olumlu adımlar. (Partinin Yolu, yeni konferanslarının sonrasında her ne kadar Kemalizmin sınıfsal tahlilinde yeni değerlendirmesi varsada) Ama Kaypakkaya'da sorunu yanlış ele aldığından, yanlış sonuçlara varıyor. Burada kısaca şunu belirtelim ; Kürdistan ayrı bir ülke olduğundan Kürdistan devrimi denilince toplumun tarihsel, ekonomik, sosyal, siyasal bir değerlendirilmesi yanı sıra ayrı tediciler özelliklerinin , dönemsel koşulları gözönünde bulundurularak ele alınması gerekir. Farklı iki ülkeyi bir bütün olarak görmek, aynılaştırmak kesinlikle sorunu kavramamaktır. Kürdistan toplumunun bu özellikleri ortaya çıkarılmadan devrimin diğer sorunlarıyla birlikte ele almadan Kürdistan devriminden bahsedilebilir mi ?

Ezen bir ülkenin komünist partisinin en önemli sorunlarından biride ulusal sorundur. Bunu programına almazsa bu uğurda pratikte çaba sarfetmezse adı ne olur ? Karşı devrimci sosyal şöven bir parti. Bugün Türkiye'deki sol partilerin programlarında Kendi Kaderini Tayin üzerine maddeler var. Üstelik anlayışları doğrultusunda "çaba"ları da var. Bu yazıda bütün bunları belirtmeye gerek yok. Söz konusu olan Partinin Yolu'nun anlayışı ve ona bu konuda önderlik eden Kaypakkaya'nın anlayışı.

TKP-ML Hareketi her ne kadar bir çok konuda Kaypakkaya'yı eleştirmişse de milli meselede etkisinden çıkmamış. Partinin Yolu Kaypakkaya'yı a) milli meseleyi 1917 öncesi biçimiyle ele aldığı için eleştiriyor bu konuda haklı, b) pazar sorunu konusundaki yanlış görüşlerini eleştiriyor, bu konuda haklı, c) Türkiye ölçütünde proletaryanın sınıf mücadelesi açısından esasta yaklaşım göstermesinden dolayı eleştiriyor, emperyalizmi zayıflatma olayını atladığını belirtiyor. Bunda da haklı.

Eleştirdikleri bunlar. Hiç yeterli değil. Zaten beklenemezde. Misak-ı Milli aşmadığı oranda hiç bir zaman beklenilemez.

Türkiye ezen bir ülke olarak Kürdistan'den ayrı bir ülke olduğu için tarihsel evimi, ekonomik ve sosyal yönleriyle, emperyalizm karşısındaki yeri, ilişkileri v.s biçimleriyle farklılıklar göstermekte. Eğer biz hem Kürt ulusundan daha da ötesi Kürdistan'da bir işgalden bahsediyorsak çözüm yöntemlerimizde ona göre olmalıdır.

Kaypakkaya Kürt Kulusal varlığını görmekle birlikte Kürdistan'ı Türkiye'nin Egesi, Marmara'sının dışında da sonuçta görmüyor. Türkiye Devriminin bir parçası olarak görüyor. Bu durum onun tezlerinin gelişmesinin önüne de set çekiyor. Partinin Yolu bu hatanın devamcısı. Kürdistan'da yağma, talan ve katliamların her türlü baskı ve kötülüğün açıklanması için bir yönünü nasıl oluşturuyorsa doğrudan işgale ve ilhaka karşı örgütlenmeden bu çelişkinin ortadan kalması da normal seyri içinde düşünülemez. Partinin Yolu Kürdistan'daki bazı mikropların varlığını biliyor ama ismini koymakla birlikte (İşgal-ilhak) gerçekte tam bir teşhis koymamış, onun için doğru bir

çözümde öneremiyor. Buna ileride değineceğiz.

Partinin Yolu kendi hatalarını bu noktalarla sınırlıyor. Partinin Yolu sömürgecilik sözcüğünden çekiniyor. Korkmalarına gerek yok. Bazı Türkiye'li örgütler sömürge dedilerde ne oldu. İçi boşaltılarak savunulan her hangi bir görüşten korkmakla yanlışlık yapıyorlar. Yok eğer gerçek anlamda savunuluyorsa o zaman başka. Kendilerine haklıdılar diyeceğiz. İşçi sınıfı açısından oldukça sevindirici olacak.

Partinin Yolu bir çokları gibi sömürgecilik sorununun içeriğini boşaltıyor. İşine gelmiyor. Bu konudaki tartışmanın önüne hemen birlikte örgütlenmeyi çıkartıyor. "Sömürge olsa da fark etmez birlikte örgütlenme mutlak" diyerek işin içinden çıkmaya çalışıyor. Sormak gerekir o zaman böyle düşünenlere, "Türkiye'de faşizm, burjuva diktatörlüğü, sosyo-ekonomik durum gibi konularda mevcut durumu belirlemeye gerek yok nasıl olsa bütün bunlar burjuvazinin sonuçlarıdır o taktirde biz kendi sınıf örgütümüzle doğrudan sosyalizme gideriz," gibi düşünmek ne kadar saçmalık, sorunu kavramaksa aynı şekilde milli mesele konusud da bir yere varamayız. Şuna inanıyoruz ki birileri Partinin Yolu'nun içinde "Türkiye'de faşist diktatörlük yok" derse Partinin Yolu büyük olasılıkla bunları kovar örgütlerinden. Veya bir başka temel konuda bu tür genel ilkelerine karşı bir tavır gelişse yine örgütlerden atarlar. Yalancıların, dolandırıcıların, kariyeristlerin örgütlerden atılmasında benzemez bu sorun.

Halkın Birliği - Partizan ayrışmasının nedenleri ortadadır. Sınıfların mevzilenmesi, kimlerle kime karşı hangi yöntemlerle mücadele edilmesi, ittifaklar sorunu, gibi devrimin canlıcı sorunlardır. Bu ve buna benzer sorunlar ayrışmaları veya yeni oluşumları getirdiği açıktır. İş sömürgeciliğe geldi mi mutlaklaşmada peşinden geliyor.

Bugün Türkiye'de faşist diktatörlüğün olduğunu söyleyen bir çok örgüt var. Ama faşizme karşı mücadele etmede veya faşist diktatörlüğü tanımlamada aralarında ayrılıklarda var.

Sömürgecilik sorununu tanımlamada benzeri sorunlar olduğu gibi sömürgeciliğe karşı mücadelede de ayrılıklar var. Ama biz öncelikle

nasıl ki faşist diktatörlüğü kabul eden ve etmeyenler arasında belirli yaklaşımlar da bulunuyorsak sömürgecilik sorununda da aynı yaklaşımlarda bulunmamız doğaldır.

Partinin Yolu'nun Lenin'den yaptığı alıntıyı alırsak "Marksist teorisinin kesin gereği odurki herhangi bir toplumsal sorun incelediğinde, o sorun belli tarihi sınırlar içinde formüle edilmeli ve eğer özel olarak bir ülke sözkonusuya (örneğin belli bir ülke için ulusal program gibi) o ülkeyi öteki ülkelerden aynı tarihi dönem içinde ayırt eden özellikler hesaba katılmalıdır." (Partinin Yolu, s.14) Peki neden Partinin Yolu bunu Türkiye ve Kürdistan koşullarına uygulamıyor. Partinin Yolu'nun yazarları eğer sorunu çarpıtmıyorsa bir başka açıklamasıda kavramamışlar dememizi getiriyor.

Partinin Yolu kapitalizmin gelişim dönemlerine göre sömürgecilikte geçirdiği evreleri irdeliyor bunlara katılmamak mümkün değil.

Partinin Yolu Portekiz'i tipik bir örnek olarak tartışmakta ve Portekiz'in XV. yüzyılda denizcilikte ve ticarete ileri gittiğini yani kapitalizm öncesinde ömürgeler edindiğini söylüyor. Ardından bu şaşalı dönemin bittiğini diğer sömürgeci devletlerle rekabet edemediğini ve İngiltere'nin himayesi altına girdiğini belirtiyor. Ardından Lenin'den Portekiz üzerine yaptığı alıntıyla kapitalistler arasındaki çelişkilerden dolayı bu tür devletlerin sömürgelerini koruduğunu belirtiyor. Buralar çok güzel bizimde tezlerimize temel teşkil ediyor. Partinin Yolu emperyalist dönemdeki değişiklikleri dikkate alarak şöyle diyorlar ; "serbest rekabetçi kapitalizmin, emperyalizm dönemine miras bıraktığı, ancak önceki dönemden yukarıda belirttiğimiz farklılıkları taşıyan "eski" tipte sömürgelerden "eski" tipteki sömürgelerin emperyalist dönemdeki devamından söz edebiliriz. Belirttiğimiz gibi, bu sömürgele- rin geçmişle benzerliği biçimseldir. Yeni şartlarda sömürünün karakterinde önemli farklar ortaya çıkmıştır. Yine aynı şekilde, eskinin sömürgeci devletlerinin emperyalizm şartlarında yarı-sömürge duruma geldiği bu istisnai durumda, yarı-sömürgelerin, sömürgelerinden bahsedebiliriz. Kısacası, bu tip ülkeler istisnaidir ve sömürgeci devletleri içerirler. "(Partinin Yolu, s.20) Bu yazılanlara katılmamak mümkün

mü ? Kawa'nın sömürgecilik tezinin temel teorik noktalarından biride bu. Partinin Yolu bu teoriyi Osmanlı Devleti ve Kürdistanla ilişki kurmadan bu kısmı bitiriyor. Evet Portekiz, İspanya sadece istisnai ülkeler değil. Lenin'in Osmanlı Devleti'ni ayrıntılı inceleyen bir değerlendirmesinde yok. Şimdiye kadar yayınlanmıştır değil. Aynı şey bir çok devlet içinde sözkonusu. Fakat biz ülkemizde devrim yapmak için yola çıkmışsak kendi ülkemizin sınıf tahlilini de çeşitli yönleriyle yapabiliriz, önümüzde bu anlamda reçete olmasada.

Partinin Yolu Çarlık Rusya'sını ele alınırken Lenin'den, Stalin'den bu konuya ilişkin alıntıları almış. Bir yerde şöyle yorum yapıyor ; "... bu bölgelerin sömürgeleştirilmesinden söz edebilmemiz bu kapitalist sömürü nedeniyledir" (Partinin Yolu, s. 22) Daha önceki kapitalizm öncesi sömürgecilğe ilişkin alıntılar yok sayılıyor. Evet öz aynıdır ama biçimi, sömürünün dünya çapındaki değişikliğine, ülkedeki egemen olan ve ezilen sınıfların yapısına bağlılığı değişmemektedir. Osmanlı Devleti gibi bir devletin, feodal dönemden kapitalist emperyalist dönemdeki uzun tarihsel süreç içerisinde geçirdiği evreler göz önünde tutulursa Rusya'da da bu tür bağımlı ülkelerin belirli aşamalardan geçerek sömürge statüsü içine girdiğini gözlemliyoruz. Rusya'da, Polonya'nın, Ukrayna'nın sömürge olmalarının nedeni ekonomik üstünlükleriydi. Yoksa ilhak ve işgal, siyasal bağımlılık yine vardı. Merkezi Rusya'nın gelişmişliği daha alt düzeyde kaldığından sömürgeleştiremiyordu. Rusya'nın doğu ülkelerinde durum farklıydı ve Partinin Yolu bu nedenle bu farklılığı alıntılarla vurgulamada çalışmakta. Şunu unutmamak gerekir Rusya'daki, Portekiz'deki, Osmanlı Devletindeki sömürgecilik farklı aşamalardan - gerek ezen ülke açısından gerekse ezilen ülkeler açısından- geçerek oluşmuştur. Zaten sömürgecilik denilince işgal, ilhak ve sömüren ülkenin ekonomik üstünlüğü olmaksızın açıklanamaz.

Lenin "Ve finans kapital altında, siyasi bağımsızlık koşulu dışında, hiçbir sömürge sermaye edinemez" diyordu fakat Kanada, Avustralya, Yeni Zellanda gibi ülkeler sermaye edinip sonraları bağımsız devletler olmuşlardır.

Partinin Yolu, "geçmişten devralınan bir sömürge yoksa emperyalizm döneminde yarı-sömürge ülkelerin sömürge edinmeleri mümkün değildir" diyor. Ayrıca ekliyerek "tarihsel dönemler arasındaki farkı görmemektir" diyor. Ve bu anlamda da Irak ve Suriye'nin sömürgeci olmayacağını söylüyor.

Emperyalist dönemde Irak ve Suriye, Fas, Uman gibi dört Arap Devleti kadar "şanslı" diyebileceğimiz ülkeler yok. Bu dönemin koşulları belirtilmeden genel bir tanımlama yapmak doğru değil elbette. Tamamen o dönemin koşullarının emperyalistlerce kararlaştırılan bir biçimidir. Bu tür sömürgeci ülkeler emperyalist dönemde istisnayı oluşturdukları açıktır. Fakat Partinin Yolu öncelikle Osmanlıların sömürgeci olduklarını görmelidirler. Eritreli örgütler Osmanlı Devletini sömürge görüyorlar keza Bulgarların ünlü tarihçisi Balkan ülkeleri tarihi uzmanı Nikolay Todorov Bulgaristan'ın Osmanlı Devletince sömürgeleştirilmesinden bahsediyor ama Partinin Yolu "ustalar böyle yazmadığından" kabul etmiyor.

Partinin Yolu XIX. yüzyılda Kürdistan'da feodal beylerin özerk yönetiminden bahsediyor. Beyliklerin çok önceki yıllarda ortadan kaldırıldığı birçok Kürt araştırmacısının çalışmalarında var. Bazı feodal beylerin özerklik doğrultusunda çalışmaları var. Fakat hemen her dönem hemen aynı yöntemlerle bastırılıyor. Yoksa devletin bünyesinde Şeyh İdris-i Bitlisi dönemine (ilk işgal yılları) benzer bir durum XIX. yüzyılda yok. Ama aşiretçi yapı var. Bunu beyliklerle karıştırmamak gerekir.

Partinin Yolu'nun örgütlenme konusunda yazdıkları genel klasik Türk solunun söylediklerini aşmıyor. Sorun birçok yönüyle ele alınabilir.

1) Zoraki birliğin olduğu yerde proletaryanın tavrı ne olmalıdır ? Sorusuna verilecek cevap kuşkusuz ki zoraki birliğin ortadan kalkması yönünde olmalıdır. Proletarya nerede baskı ve zulüm ve eşitsizlik varsa onun en azılı düşmanı olduğundan bu baskı ve teröre karşı çıkar. İstemediği, karşı çıktığı dinsel, feodal v.s. gibi proletaryanın sınıf karşıtı olan güçlerin işinide yarasa sınıf bilinçli proletaryanın tavrı bu olmalıdır.

2) Ezen bir ülkenin Marksist-

Leninist partisinin ezilen bir ülkenin bağımsızlığı doğrultusundaki gelişmeyi demokratik veya sosyalist devrim sonrasına erteleyebilir mi ? Sorusuna cevap olumsuz yanıt olmalıdır.

Bu konu ertelenmez. Türkiye solu Kürdistan'daki bağımsızlık ve demokrasi ve sosyalizm kavgasını kendi toplumsal kurtuluşuna bağlamaktadır. Böylelikle Kürdistan proletaryasının ve müttefiklerinin bir avuç hain dışındaki toplumsal kesimlerin yani bir bütün olarak ulusun çıkarları Türkiye proletaryasının mutlak tekeli altında değerlendirilmektedir. Bağımlı veya daha dar anlamda sömürge ülke proletaryasının bağımsız politikasına ambargo konulmaktadır. Lenin, Ermenistan'ın Osmanlı Devletine bağlı olduğu dönemde Ermenilerin ayrılığını istemektedir. O zaman bunu nasıl açıklayacağız ?

3) Rusya'daki milli meselenin çözüm şekli bütün ülkeler için mutlak mıdır ? Elbetteki hayır.

Örgütlenme taktik bir sorundur. Değişen koşullara göre çeşitli biçimler alabilir. Sorun ezilen bir ulus içinde dahi, önemli olan proletaryanın kurtuluşu olacağı için gelişme anti-kapitalist anti-empyalist yön gözetilerek ele alınmalıdır.

4) Rusya'da kurulan partilerin bir çoğu Ekim devriminden sonra mı kurulmuşlardır ? Hayır. Polonya Komünist Partisi, Baltık ülkeleri Komünist Partisi v.s. gibi partiler Ekim Devriminden önce de vardır. Fakat Bolşevik partisiyle birlikte hareket etmişlerdir. Türkistan, Kırgızistan v.s. gibi ülkelerde ise Ekim Devriminden sonra bu partiler ortaya çıkmıştır ve Sovyetlerle birleşmişlerdir. Yahudi Bund Partisi, Rusya'da etnik bir topluluk olan Yahudilerin bir örgütü olarak ortaya çıkmasında karşın RSDIP içinde örgütlenmiştir.

5)Güven sorunu örgütlenmede temel midir ? Hayır. Çünkü güvensizliğin ortaya çıkmasına sebep olan burjuvazidir. Ezen ülkenin proletaryası üzerine düşen görevleri yerine getirdiği oranda bu güvensizlik ortadan kalkar ve doğru devrimci ittifaklar gündeme gelir.

6) Türkiye'de faşist diktatörlüğün ortada kalkması burjuva çözüm yoluyla olduğu taktirde Kürdistan'daki sorunun çözüme kavuşması da o derece zorlaşır. Ancak devrimci nitelikteki bir gelişme Kürdis-

tan'daki zoru da ortadan kaldırır. Rusya'da olduğu gibi. Merkezi Rusya'daki devrim, çevre bölgelerde ayrılığı gündeme getirmiştir. Kuşkusuzki ezilen ülke proletaryası burjuva nitelikli bir ayrışmayı sosyalist nitelikteki bir devrime tabi kılar.

7) Bir devletin sınırları temel alınabilir mi ? Hayır. Sorun çözümü somut koşulların somut tahlili olduğundan belirli bir devletin sınırları mutlaklaştırılmaz.

8) Kürdistan proletaryası kendi sınıfsal partisini kurmaz mı ? Elbette böylesi bir partiyi yaratması zorunludur. Ertelenemez bir görevidir. Demokratik ve Sosyalist devrim ertesinde atamaz.

Türkiye'deki milli mesele tartışmalarında ortaya çıkan bir olgu da, Kürdistan'da bir sınıf örgütü kurmaya çalışanların Bundculukla suçlanmasından 10-15 yıl geçmeden birçok örgütün Kürdistan'a "özgü" özerk partiler veya seksiyonlar kurmaları hangi tür gelişmenin veya değişimin ürünüdür. Verilen cevap şudur; "Farklı çelişkiler, farklı biçimlerde çözüme kavuşturulurlar" veya "Kürdistan'ın özel konumu" gibi açıklamalarda bulunmaktadır. Neden tümüyle bağımsız partiler kurulmasın, bu olanaksızdır. Yoksa Kürt proleterleri beceriksiz ve yeteneksizdirler mi ? Burada herşey benim denetimimde olsun anlayışı yatıyor. "Ben yaparım", "hazmedememe", "günün modasına uyma", "kavraysızlık" onları bu sonuca götürüyor. İster özerk ister seksiyon olsun adı tamda bağımsız veya ayrı örgütlenmeye denk düşüyor mu ?

9) Kürdistan'ın dörtte bölünmesi ayrı veya bağımsız örgütlenmenin nedeni olabilir mi ? Kuşkusuz ki proletarya bağımsızlığının yanısıra birliğini de programına almalı ve bu doğrultuda faaliyet yürütmelidir. Tek bir komünist partisinin yaratılmasına çalışmalı ve her devlet çerçevesinde o anın durumuna özgü çalışma ve mücadele yürütmelidir.

10) İşgal altındaki bir ülkenin proletaryasının görevi konusunda Stalin şöyle diyor ; "Örneğin Hitlerlerce istila edilmiş ve devlet olarak bağımsızlıkları ellerinden alınmış ülkelerde ileri işçilerin ve geniş halk yığınlarının ana görevi, Hitler Almanyasına karşı ulusal kurtuluş savaşına doğru gelişecek olan silahlı mücadelenin ilerletilmesidir. Özgürlüksever ülkelerin Hitler

tiranlığına karşı kurtuluş savaşları, aynı zamanda parti ve din aidiyetlerine bakmaksızın güçlü anti-Hitler koalisyonun saflarında toplanan en geniş halk yığınların da seferber etti ve açıkça gösterdi ki, düşmana karşı kısa zamanda zafer kazanmak için her tekil ülkenin işçi hareketinin öncüsü tarafından, yığınların bütün ulusu kapsar biçimde başkaldırıya ve harekete geçirilmesi, kendi devletleri çerçevesinde çok daha iyi ve çok daha verimli olacaktır." (III. Enternasyonal Belgeleri, Belge yayınları, s. 283)

Bu alıntı belli bir devlet çerçevesinde tek parti anlayışının reddi değil midir ? Aynı zamanda çalışma biçimini de belirten bu yazı dogmatik düşüncelerin saplantılarını yerle bir ediyor.

Almanya işgal ettiği devletlerin bağımsızlıklarını yok ettiği gibi doğrudan hemen herşeyi gücü ve koşullar çevresinde kendisine tabi kılıp tek bir büyük Alman Devleti yaratmamış mıydı ? Faşizmin terörü altında Hollanda, Belçika, Avusturya v.s. gibi ülkelerin (devlet varlıkları yoktu) işçi sınıfının işgale karşı mücadelesi Alman Komünist Partisine mi doğrudan tabi olacaktı. Elbetteki Alman Komünistleri her türlü işgale karşı çıkıp Almanyanın işgali altındaki ülkelerde bağımsızlık hareketleri gelişmeye dahi işgalin kırılması ve iktidarın alınması mücadelesine devam edeceklerdi. Terside olabilir. Alman işçi sınıfının mücadelesinin gelişmemesi koşullarında Almanyanın işgali altındaki ülkelerde bağımsızlık mücadelesi gelişecekti. Keza Fransa Almanya tarafından işgal edildiğinde Fransız komünistleri ne yaptılar. Alman Komünist Partisi içindemi örgütlendiler. Hayır, önelerine koydukları o koşullarda işgalin kırılması ve iktidarın ulusal kurtuluşçuların eline geçmesi biçimindeydi. Aynı zamanda Almanya komünistleriyle ittifakı sağlamaya çalışıyorlardı. Bütün bu ülkelerin tarihlerine bakmak yeterli.

Komünist Enternasyonalin "her ülkenin somut koşul ve özelliklerinden yola çıkması ve kural olarak, komünist partilerin örgütsel işçilerine doğrudan müdahale etmekten kaçınması" (age. s. 284) gerektiğini vurgularken Türkiye solunda ki "en geçerli yöntem olarak sunulmaya çalışılan seksionculuğunda mesnetsizliğini daha 1935'lede yukarıdaki anlayış çerçevesinde red edemiyor

mu ?

“İşçi hareketinin örgüt biçimlerini ve bu örgütlerin çalışma yöntemlerini her zaman, bütün işçi hareketinin temel siyasi çıkarlarına somutta varolan tarihi durumun özelliklerine ve doğrudan doğruya bu durumun doğurduğu görevlere tabi kıldılar (Age. s. 284)

Partinin Yolu, “Kısacası, Kürt milli meselesinin ve milli azınlıklar meselesinin çözümü, Türkiye'nin demokratikleşmesiyle ilgilidir” (Partinin Yolu, Milli Mesele s.54) derken sorunu esasta nasıl kavradığını bütünüyle belli ediyor.

Evet kuşkusuz ki sorun bir yönüyle öyle çözülür. Mutlak ve tek bir biçimi bu değildir. Türkiye’de demokratikleşme olmadan sorun çözülmez mi ? Osmanlı Devletinden ayrılan Bulgaristan, Arnavutluk, Gürcistan, Romanya, Yunanistan gibi ülkeler Türkiye’de demokratikleşme olduğu için mi ayrı devletlerini kurdular ? Elbetteki hayır. Keza Lenin, Osmanlı Devleti çerçevesinde neden tek bir komünist partiyi önermemiş üstelik Ermeniler gibi Osmanlılardan ayrılanları desteklemiş. Yine Sovyetlerin 1946’da İran Azerbeycan’ına olan yaklaşımı öğreticidir. İşte bu anlamda sorunu kalıpcı bir tarzda değil olması gereken biçimiyle çözmeye çalışmak gerekir. Bir Yugoslavya örneği kendi koşulları içinde değerlendirilmeden, gelinen noktayı açıklamaya çalışmak yeterli hiç değildir. Çek ve Slovenlerin konumunda buna örnektir.

Enver Hoca, II. Dünya savaşından sonra Yugoslav “Komünist Partisiyle anlaşmazlığa düştüğünde “Yugoslavya'nın Arnavutluğu sömürgeleştirime yönündeki çabalarından” bahsetmeye ne buyrulur. Kaldığı Kosovo için yazdıklarına bakmak yeterlidir. Görünen pratik odurki her sömürge veya bağımlı veya sadece işgal altındaki bir ulus kurtulduktan sonra bir komünist parti kuruyorlarsa öncesinde de kuramazlar mı ? Kurulan bu komünist partiler ezen ülkenin komünist partisiyle mücadele birliği veya çeşitli örgütsel biçimler oluşturamazlar mı ?

Aslına bakılırsa Türkiye solu şunu diyor ; “bütün bu sorun üzerine tartışmaya gerek yok, ülke nasıl olursa olsun tek parti her şeyi çözecek” bu anlamda da ustaların yazdıkları da abes oluyor. Bunun için değilmidirki

hemen hemen tüm Türkiye solu bu konuda yetersizliğini zaman zaman açıklıyor.

Ezilen bir ülkenin ulusal kurtuluşu sözkonusu olduğunda devrimcilerin, komünistlerin esasta desteklemesi gereken ezilen ülkenin işçi sınıfının çıkarlarıdır. Proletarya anti-ışgalci olan tüm güçleri birlikte mücadelede çağırır, ve yönetimi almayıda görev bilir. Ama aynı zamanda ezen ülkedeki proleterlerle de birleşmeye hatta kendi ülkesinin sömürge ve işgaline karşı çıkan ilerici, demokratlarla da tek bir cephe yaratmaya çalışarak, asgari program çerçevesinde emperyalizme ve işgale karşı çıkartmaya çalışır. Çünkü sınıf bilinçli proletaryanın karşı çıktığı baskı ve zulümdür. Proletaryanın davasını güçlendiren her gelişme bizim sorunumuzdur. Kürdistan’da federal bir cumhuriyeti önermeden önce yapılması gereken doğrudan işgalin her türlü kurumuyla dağıtılmasıdır.

Hemen her ülkenin bağımsızlığı farklı yollardan olmuştur. Polonya Alman işgaline uğradıktan sonra kızıl ordunun Varşova’da yenilgisi sonrasında bağımsız olmuştur. Komünistler bu ayrılığı desteklememişlerdir. Yine Finlandiya ve Baltık ülkelerinin bağımsızlıkları merkezi Rusya’daki devrimden sonradır. Komünistler bu ayrılıkları da desteklememişlerdir. Çünkü Çarlığın yerini merkezinde dünyanın en ileri demokratik olan bir iktidar almıştır. Bu devletten kopmak burjuvazinin, emperyalizmin yararınaydı. Ve bu nedenle istenilmeyen biçimlerde de olsa bu ayrılıklar tanındı. Bir Angola Sovyet desteğiyle de olsa M.P.L.A önderliğinde ayrıldığında sömürgeciliğe darbeyi indirdiğinden olumluydu. Sorunun bu yanı onun illeri yönünü oluşturmaktadır. Bu durum bizi Angola’nın yarı sömürge yapısını desteklediğimiz anlayışına götürmez.

Bugün Güney Afrika cumhuriyeti Namibiya’yı sömürge etmiştir. Önümüzdeki aylarda Namibiya bağımsızlığına kavuşacaktır. Bu yönde olumlu gelişmeler var, Namibiya Güney Afrika’ya göre deniz aşırı bir ülke de değil. Üstelik Güney Afrika resmi olarak dünyada ilkel ırk ayrımını yapan ülke durumunda olmasında rağmen Namibiya devlet bağımsızlığını elde ediyor. Keza Namibiya’lı komünistler Güney Afrika Komünist partisi içinde de örgütlü değiller. Çünkü kendi parti-

lerini kurmuşlar. Namibiya Komünist Partisinin önderliği alıp alması ayrı bir sorun, bu arzu edilen bir yön. Bu örnek tek bir komünist parti anlayışını red etmiyor mu ? Güney Afrika Cumhuriyeti halen devlet sınırlarını Namibiya’nın topraklarını dahil ederek kabul ediyor. Aksi olsaydı, Namibiya’yı bağımsız fakat emperyalist kapitalist devletlere veya birine bağımlı kabul ederdik. Böyle olmadığında açık.

Ulusal kurtuluş mücadelesine önderlik edecek olan komünistlerin ikili görevi vardır : Hem kendi ülkesindeki mücadeleye önderlik etmek hemde uluslararası işçi sınıfının, yani enternasyanalist görevlerin yerine getirilmesine çalışmak. Bunlar aynı şey olmadığı gibi ayırda değildirler, birbirini tamamlarlar.

Partinin Yolu neden hatalı sonuçlara varmıştır ?

1) Osmanlıların feodal yapısının batıdaki işleyiş kurallarından farklarını açıklamamıştır.

2) Kürdistan’ın tarihsel olarak geçirdiği aşamaları, siyasi ve sosyal ayrıca ekonomik yönlerini belirtmiştir.

3) Kürdistan’daki milli kurtuluş hareketlerini incelememiştir.

4) Kürdistan devriminin özgül yanlarını belirtmemiştir.

5) Partinin Yolu sorunun genel konuluşunu Kürdistan’daki ifadesini yapmamıştır.

6) Partinin Yolu “bağımsız” düşünme yolunu seçmemiş şablonculuğa kaçmıştır.

Partinin Yolu Kürdistan’daki feodallerin, burjuvaların, küçük-burjuvaların devlete yöneldikleri oranda onların bu yönlerine sınıf konumlarından dolayı birşey demiyor. Bu anlaşılır, fakat Kürdistan’da işçi sınıfına ve bu anlamda da ulusal kurtuluş önderlik etmek isteyen grup, hareket, partilere eleştirilerini yöneltiyor. Emperyalist devletlere hizmet edenlere, revizyonistlere, doğrudan burjuva ve feodal örgütlere kendilerini uluslararası komünist harekete bağlayan etkenler çerçevesinde eleştiri yöneltmelerini doğru buluruz. Bu noktalarına sahip çıkarız. Ama Kürdistan işçi sınıfına önderlik etmek isteyen bu noktadan hareketle sınıfı ve ulusu kucaklamaya çalışan küçük bir çekirdekte olsa, sınıfın gerçek temsilcilerine, sadece kendi örgütleri içinde örgütlenilmemesinden hareketle “milliyetçi”, “ayrılıkçı”, “anti-marksist”

olarak suçlamak kime hizmet etmektedir ?

Görevlerimizden biri de Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ile,

Türkiye proletarya hareketinin çeşitli alanlarda ittifakını sağlamak, "dar milliyetçiliği"ni her türlüsüne vurulan bir darbe olacaktır. Kürdis-

tan proletaryasının bu ittifak biçimi Aap ve İran proletarya hareketi içinde geçerlidir.

M. KALMAN

Kawa Birlik
Konferansı Belge 3
(6. sayıdan devam)

ÖRGÜTLENME

SORUNU

ÜZERİNE

Devrimciler örgütü yaratma özel bir mücadeleyi gerektirir. Böyle bir mücadele öncelikle, dünya devrimlerinde denenmiş, zafere ulaşmış partilerin sınanmış bilimsel doğrularından ve uluslararası komünist hareketin bize sunduğu derslerden öğrenmeyi gerekli kılmaktadır. Ülkemizde bize miras teşkil edebilecek verilmiş hazır örgüt teorileri mevcut değildir yada oldukça sınırlıdır. Bu durum biz Kürdistanlı komünistlerin, uluslararası tecrübeden öğrenmemizi daha zorunlu hale getirmektedir. Zaten devrimciler örgütünün yaratılması ve alması gerekli olan biçimler ve nitelikler ülkeye özgü sınıf mücadelesinin etkilerini taşımakla birlikte, evrenselidir. Bunun kavranılması örgüt sorununda da ülkemizin "dar pence-resinden" bakılmasını engeller. Kürdistan'da örgüt sorununa doğru yaklaşmak budur. Ve bu ; Leninist devrimciler örgütü yaratmanın temel taşıdır. Açıkça ifade edelimki bu sorunu kavramak hareketimiz için hayati bir önem taşımaktadır. Böyle bir örgütlenme seviyesine ulaşmanın kolay olmadığı doğrudur, (en azından, hareketimizin çektiği acılar ve eziyetler bunun böyle olduğunu göstermiştir) ancak buna olan acil gereksinmeyi bütün yönleriyle anlamalıyız. Bu sorunda geç kaldığımız kanaatinde değiliz. Tıpkı Lenin'in dediği gibi ;

"Bir mücadele örgütünün inşası ve siyasi ajitasyonunun yürütülmesi "durgun, barışçı" her şart altında ve "devrimci ruhun zayıflaması ne kadar belirgin olursa olsun her

dönemde esastır. Ustelik böyle dönemlerde ve böyle şartlarda bu tür çalışma özellikle gereklidir, çünkü patlama ve taşma zamanlarında örgütün kurulması çok geç olacaktır. Parti bir anda faaliyete geçebilmek için hazır durumda olmalıdır." (Örgütlenme Üzerine, sf. 13)

O halde devrimciler örgütü nasıl sağlanmalıdır ? Asıl işlevleri neler olmalıdır ? Devrimci faaliyete ve eyleme profesyonel olarak girişmiş ve "sanatın bütün kurallarına" uygun olarak örgütlenmiş (Lenin) bir birlik olmadan devrimciler örgütü olabilir mi ?

"(...) devrimciler örgütü, her şeyden önce ve esas olarak devrimci eylemi meslek edinmiş kişilerden oluşmalıdır. (...) Böyle bir örgütün üyelerinin bu ortak özelliği karşısında, işçilerle aydınlar arasındaki, ve hele ayrı ayrı meslekler arasındaki her türlü ayırım kesin olarak silinmelidir. Besbelliki, bu örgüt pek geniş tutulmamalı ve alabildiğince gizli olmalıdır." (a.g.e, sf. 139, a.ç.L.)

Devrimciler örgütü örgütlenmede atılması gerekli olan ilk adımdır. Böyle bir örgütün inşası örgütlenmenin başlangıcıyla sona ermez, partinin kuruluşuna kadar sürekli olarak (global şekilde) nitel ve nicel olarak gelişir. Bu süreçte örgütün üzerinde şekillendiği ve kazanacağı nitelikler, onu, diğer bütün legal ya da yarı-legal örgütlenmelerden ve küçük-burjuva örgütten bütünüyle ayırır ve ayrılmalıdır. Örgütün kadrosal sınırı her şeyden önce açık ve net olmalıdır ; örgüt sınırı nerede başlıyor nerede bitiyor belli olmal-

dır. Buda ilk etapta tüzüğün, örgüt ilkesinin tutarlı uygulanıp uygulanmadığına bağlıdır. Çoğu kereler örgütler, bu sınırı çizmiş ve tedbirini almış tüzüklerine rağmen sınırı korumakta ve sürdürmekte başarılı olamazlar. Bu durumda örgüt sınırı silikleşir ve ortadan kalkma tehlikesi doğar, ve örgüt dejenere olma, yozlaşma sürecine girer. Böylesi bir durumda gizlilik ilkesi uygulanmaz, ajanların, niteliksiz zararlı unsurların sızmaları önlenemez. Böylece örgüt "devrimciliği meslek edinmiş" profesyonel kadroların örgütü olma özelliğini kaybeder.

Devrimciler örgütü neden geniş tutulmamalıdır ? Çünkü ; kendi kendine yeterli hale gelmedikçe "geniş" bir örgüt sıkı gizlilik yöntemlerini uygulayamaz. Geniş örgütler her alanda çok daha fazlasını isterler. Çok sayıda üyenin varlığı ile gizlilik yöntemlerini uygulama alanında -der Lenin- çelişki vardır. İlk etapta örgüt buna dikkat etmek durumundadır. Elbetteki örgüt kendi kapılarına kilit vurmaz ; o yeni üyeler bularak ve kabul ederek kendisini ve faaliyetini genişletir. O halde ne kadar çok kadroya sahip olursa o kadar güçlü ve "büyük" örgüt vasfına sahip olur. Bu süreçteki örgütsel davranışı ve örgüt ilkesinin uygulanmasındaki devrimciliğin seviyesi - eğer olumluysa - onu gevşek örgüt olma niteliğinden uzaklaştırır. Örgütün profesyonel niteliğini ve gizliliğini koruma ilk meziyetler olmalıdır. Bu da dar örgütlülüğten geçer.

"(...) geniş bir örgütü ancak iflah olmaz bir ütopyacı savunabilir.

Bundan alınması gereken ders basittir. Eğer güçlü bir devrimciler örgütünün sağlam temellerinden işe başlarsak, hareketin bir bütün olarak istikrarlılığını sağlayabiliriz. (a.g.e, sy. 148)

Sözkonusu edilen devrimciler örgütünün "sağlam temelleri" bir çok etmene bağlıdır. Ancak başka şeylerin yanısıra esasta "profesyonel olarak eğitilmiş, uzun deneylerden geçmiş ve tam bir uyum içinde çalışan "bir düzine" denenmiş ve yetenekli lider olmadan" (Lenin) devrimciler örgütünün ilk temelleri atılamaz.

Hareketimizin kısa tarihi geçmişide göstermiştirki uyum içinde olan önder ekibe sahip olmadan böyle bir örgüt gerçek anlamda ne kurulur ne de inşası sağlanır. Önder kadroların oluşturacağı ekibin uyumluluğu ilk şartlardan biridir, belkide en önemlisidir. Bir bakıma örgütün geleceği, işleyiş tarzı, alacağı biçim ve kazanacağı nitelikler buna bağlıdır. Parti öncesi örgütlerde, sürekli bölünmelerin ve istikrarsızlıkların olmasında, önder ekiplerde bu uyumluluğun bulunmaması büyük rol oynamaktadır. Hareketimizin bu konudaki tecrübesi "Birlik Konferansı"nda ve gelecekteki konferanslarda kadrolarca hesaba katılması zorunludur. Bu tecrübe, ilerki aşamalarda, çıkabilecek muhtemel bölünmeleri engelleyici önemli bir etmen olacaktır. Bundan dolayı şimdiden hareketimizin kadrolarının mümkünse her bakımdan ve her yönden uyumlulukları azami derecede geliştirilmelidir. Gereksiz ve anlamsız hırçn-

klar ve kişisel kompleksler istenilen devrimci uyumluluğu zayıflatır ve engeller. Oysa hareketimizin yeniden, devrimciler örgütü şeklinde biçimleneceği bu şartlarda kadrosal uyumluluğa yüklenen rol oldukça büyüktür. Elbetteki zorunlu olan sözkonusu uyumluluk formel (biçimsel) olmayacaktır, tam bir güvene ve isteğe, devrimci samimiyete ve sorumluluğa sahip olacaktır. Hareketimizin sınamış bütün kadroları tarafından, bu, bilinebilir ve kavranabilir bir olgudur. Çünkü Lenin'inde belirttiği gibi bu uyumlu "bir düzine" denenmiş ve yetenekli lider kadro olmadan "modern toplumda hiç bir sınıfın kararlı bir mücadeleye girişemeyeceğini" bilmek ve kavramak siyasal tecrübesine sahip olmak gerekiyor. Bu, kadrolarımızın akıldan çıkarıp untabilecekleri sıradan bir öğreti değildir !

Devrimciler örgütünün "sağlam

temelleri" ayrıca şunları gerektirmektedir :

"(...) ben, der Lenin, bir düzine akıllıyı açığa çıkarmanın yüz ahmağı açığa çıkarmaktan çok daha zor olduğunu iddya ediyorum. Ve bu görüşümü, "anti demokratik" vb. diye yığınları bana karşı ne kadar kışkırtırsanız da savunacağım. Tekrar tekrar belirttiğim gibi, örgütle ilgili olarak "akıllular" sözüyle kastettiğim, profesyonel devrimcilerdir, kökenleri öğrenci olmuş veya işçi olmuş önemli değil. İddia ediyorum ki : 1-Sürekliliği sağlıyan istikarlı bir önderler örgütü olmadan hiç bir devrimci hareket varlığını sürdürmez ; 2-harektin temelini oluşturan ve ona katılan halk yığınları mücadeleye kendiliklerinden ne kadar büyük sayıda sürüklenirlerse, böyle bir örgüte olan gereksinme o ölçüde ivedileşir, ve bu örgüt de o ölçüde sağlam olmalıdır.

(Sürecek)

(24. sayfanın devamı)

luğu başarıyla yerine getirdi. Hareketin askeri ve mali sorunlarının çözümünde sürekli öne atıldı. Bu anlamda Metin Yoldaş, bütün yönleriyle kendisini yetkinleştirmiş büyük bir komünistti.

Metin Gök Yoldaş kaybetmek hareketimiz ve Kürdistan devrimi açısından büyük bir kayıptı. Bu kayıp büyük bir acıydı... Hareketimiz 1980'e gelirken bir dizi olumsuzluğu ve hatayı da bağrında taşıyordu tam bu dönemde örgütsel bunalımı yaşadı. Hareketimiz olgunlaşmış komünist yapı ve işleyişe ulaşmadığından, bu krizi, iki kanada ayrılarak ve bu anlamıyla önemli bir yara aralar atlatmaktan kendisini kurtaramadı. Metin Gök Yoldaşın katledilişi de bu olumsuz ortamın içerisinde şekillendi. En genel deyişle sol içerisinde, halkla ilişkilerde bütün sola egemen olan şiddet mantığı hareketimizin yakasından bırakmadı. Genelinde bu alanda da diğer hareketlere nazaran daha olumlu kavrayış düzeyinde olan hareketimiz, belirttiğimiz nedenlerden dolayı, kendisini kargaşa ortamının içine soktu. Böylesi bir ortam doğduğunda devrimci-komünist harekete uymayan, ama onun şu veya bu köşesinde iğreti olarak duran küçük-burjuva unsurlardan tutumda bir takım hastalıklı prova-

katör unsurlar provakasyona elverişli ortamda provakasyon yaratır ve devrimci harekete büyük zararlar verirler. Metin Gök Yoldaşın ölümünde böylesi koşullarda gerçekleşti. M. Gök Yoldaş katliamında da rol alan unsurlarda devrimci harekete asla uyum sağlamayan ; kişilikleriyle değil hastalıklı kişiliksizlikleriyle, yaramaz-kuşkucu tipleriyle (bu özellikle biri için belirgin özellik durumundadır.) öne çıktılar ve bir provakasyonla Metin Gök Yoldaşın katliamını gerçekleştirdiler. Hareketimizin gerek M. Gök Yoldaşımızın katillerinin cezalandırılması noktasında ve gerekse Birlik sorununu kısa zaman dilimi içinde yapmayı önemli bir eksiklik ve hataydı. Ancak daha sonraları Hareketimiz M.Gök Yoldaşın ölümünde rol alan unsurları tecrit ve teşhir etme çalışması içine girmesiyle bu durumu aşmaya çalıştı. Bütün olumsuzluklara rağmen, hatasının farkına vararak, hareketimizin iki kanadında daha önce yer almış kadroların sorumlu ve anlamlı çalışması sayesinde Birliği gerçekleştirmesi ve bunu Mart-Nisan 1988 Birlik Konferansı ile sonuçlandırması, Türkiye ve Kürdistan Devriminde örnek ve önder bir çalışmaydı. Hareketimizin birliği ve bütünlüğü uğruna mücadelede şehit düşen Metin Gök Yoldaşın anısında bunu gerektiriyor. Hare-

ketimizin birliği doğrultusunda bütün enerji ve gücüyle ileriye atılan M.Gök Yoldaş Birlik Konferansımızda bir kez daha anıldı anısına uygun hareket edildi. Birlik Konferansımız M.Gök Yoldaşın katledilmesini lanetliyerek, çıkarılması gerekli derslerin önemine bir kez daha parmak bastı. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinde benzeri provakasyon ortamını yok ederek, benzeri provakasyonları engelliycek hareket tarzını ve örgütsel önlemleri belirledi. Hareketimiz ve Kürdistan Devrimi için büyük bir devrimci önder olan M.Gök Yoldaşın anısına bağlılığın anlam ve önemini açıkladı.

Metin Gök Yoldaşın anısına bağlılık, onun yükselttiği, uğruna savaştığı değerler uğruna mücadeleyi yükseltmekle anlam kazanır. Bütün belirlenen noktaların en önünde bu nokta özellikle önem taşır. Bu da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin daha da yükseltilmesi demektir. Buda, Bağımsız Birleşik Demokratik Kürdistan uğruna mücadeleyi proletaryanın önderliğinde ilerletmekle, zafere ulaştırmakla mümkündür.

- Metin Gök Yoldaş ölüm-süzdür !

- Metin Gök Yoldaş Bağımsız, Birleşik, Demokratik Kürdistan ve Sosyalizm mücadelemizde yaşıyor !

METİN GÖK YOLDAŞ

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde YAŞIYOR

Metin Gök Yoldaş'ı 18 Ocak 1980 günü Adana'da bir provakasyon ortamında kaybettik. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimi şehitleri arasına katılan M. Gök Yoldaş yaşadığımız bütün olumsuzluklara rağmen ayrı bir önem taşımaktadır. Bütün yönleriyle güçlü bir Ulusal Kurtuluşçu önderin, büyük bir komünistin özelliklerini kendinde simgeleştirmesini bilen Metin Yoldaş Kürdistan Devriminde bir bayrak olarak yaşıyacaktı. O, yaşamı ve mücadelesiyle bugün Kürdistan halkına ve devrimcilerine Ulusal Kurtuluş ve Sosyalizm mücadelemizde bir ışıktır.

M. Gök Yoldaş,... de Dersim'de ortahalli bir köylü ailesinin bir çocuğu olarak dünya ya gelir. Köydeki ilkökul öğreniminden sonra Dersim merkezinde ortaokul ve lise öğrenimini tamamlar. Okul yıllarından itibaren sömürgeci baskı ve sömürü mekanizmasıyla yüz yüze gelir. Tüm Dersim'liler gibi O'da sömürgeci faşist "Türk Devletinin Dersim'de işlediği vahşet ve canavarlığı halkın anlatımı yoluyla öğrenir, yaşar. Sömürgeci boyunduruğun ülke çapında Kürdistan halkının özgür gelişiminin önünde nasıl bir kara set oluşturduğunu yaşamı ve tecrübesiyle kavrar. 70'li yılların başlangıcında genel devrimci canlanmaya bağlı olarak, Dersim'de de devrimci, kurtuluşçu düşünceler tartışılır. Bilimsel sosyalizm kavranmaya, tartışılmaya başlanır. Bu tartışmalar ve devrimci mücadele içinde devrimci unsurlar yerlerini almaya başlarlar. Sömürgeci faşist Türk Devletinin özel Dersim politikasının halkımızda yarattığı değişimlerinde etkisiyle, Kürdistan'ın diğer bölge ve şehirlerinden ayrı bir gelişme gözlemlenir Dersim'de. Kürdistan'ın diğer bölgelerinde

Kürdistan halkının kurtuluşu, Kürdistan devriminin sorunları ve buradan harekete dünya sosyalizminin sorunları tartışılırken, Dersim ve bir kaç diğer sınır şehirlerinde, (asimilasyonun etkin olduğu şehirlerde diyebiliriz) genel sosyalizm sorunları ve "Türkiye Deveriminin" sorunları tartışılır. Kürdistan Devriminin gelişimini, devrimde ulusal etmenleri göremiyen ; ve herşeyin ötesinde Marksizmin çağımızda ulaştığı düzeyi ve onun diyalektik anlamını kavramıyan bu ikinci anlayış, bütün sakatlığı ve çarpıklığıyla Dersimde egemen olduğu bir dönemde ; harekimiz aracılığıyla M-L bölgeye girdi. Dersim'in devrimci, yurtsever gençliği, aydınları KAWA'nın şahsında M-L görmeleriyle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimi saflarında yerlerini aldılar. Metin Yoldaş'ta 1976-77 yıllarında, Dersim'de var olan bu ideolojik çarpıklığa ve baskıya karşı M-L'e ulaşmasını bildi. M-L'in günümüz koşullarında, bölge ve ülke durumunun diyalektik değerlendirilmesinden bir tek doğru çözümü Kürdistan'lı devrimcilerin önüne koyduğunu kavradı ve onun için savaşıma atıldı : Bu çözüm, Kürdistan proletaryasını ve halkını Kürdistan devrimi için örgütlemeyi öneriyordu.

M. Gök Yoldaş KAWA saflarında yer almasından sonra yaşamında büyük atılımlar yaratır. Kürdistan proletaryasını ve halkını Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelemiz, Sosyalizm mücadelemiz için örgütleme doğrultusunda güçlü kişiliğini daha da aşmaya çalışır. Çalışma ve olanaklarını devrime katarak örnek çalışmalar yürütür. Güçlü bir kişiliği büyük inisiyatif sahibi olma özelliğini giderek yetkinleştirmesi, kitlelere ulaşma ve örgütlemeye büyük yeteneklere

sahip olması nedeniyle Dersim'de tüm halk kesiminin sevgi ve saygısını kazanır. Bütün bunlara kararlılığı, alçak gönüllülüğü, iş ve görev başarma yeteneği, büyük manevra kabiliyeti eklenince kısa dönemde kitle önderi konumuna gelir. Bütün bunlardan dolayıdırki devrimci güçlerin egemen olduğu koşullarda, önce büyük bir köy sayılan köyünde devrimci mücadele ve oylar sonucu Muhtarlığa seçilir ve ardından devrimci ve yurtsever muhtarlar nezdinde yarattığı güven ve saygı sonucu Muhtarlar Derneği Başkanlığına seçilir. Kitleler ve devrimciler içinde bu derece sevilip ayrılması anlamsız değildir. Onun şahsında simgeleşen güçlü önder kişilik bu durumu açıklar.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelemizin değişik alanlarında da görev yapan Metin Yoldaş, bütün görevlerinde üstün beceriyle öne çıktı. M-L harekimiz, Kawa'da bütün bu gelişim ve ilerleme karşısında, O'nu sürekli daha ileri alan ve sorumluluklarda görevlendirdi. 1979 yılında da Tunceli İl Komitesinde görev alan Metin Yoldaş Devrimin tüm alanlarında görevini başarıyla yerine getirdi. Onun anısı demek güçlü önder kişilik demektir. Onun anısı sürekli ilerleme demektir. Onun anısı her şeyden önce üstün beceri yeteneği, kararlılık, büyük inisiyatif ve büyük manevra yeteneği demektir. Bu anlamıyla O'nun yaşamında öğreneceğimiz çok şey vardır. Onun anısı biz Kürdistan'lı devrimciler için büyük bir aydınlıktır. Metin Gök Yoldaş bu özelliklerinden dolayı Kürdistan Devriminin askeri sorunlarıyla da yakından ilgilendi. Ölümüne kadar bu alanda bir dizi görev ve sorumlulu-

(Devamı 23. sayfada)